

308681

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

సంపుటము.

చెన్న పట్టణము 1916 సం॥ మార్చి నెల II వ తేది శనివారము

రాక్షస నామ సంవత్సర శాల్వాణ మాస శుద్ధ సప్తమి 2.

NO 291

సంచిక 290

గాంధర్వ ప్లాటు హార్వోనియలు

హిందూస్థాని కన్యాటక కీర్తనలు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా రచన చేయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ॥ 80-0-0

3 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ॥ 20-0-0 2 నెం. గారంటీ 1 నెం. హార్వోనియములు తప్పకరములు కానియెడల 10 రోజులలోపల తీసికొని వెళ్ళవచ్చును. మానదరు 17-18 మొత్తము ఆ నేతయితర హార్వోనియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు భక్త శే న్యయముగా హార్వోనియంచాలించు శేర్మకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దివ్యము శ్రీమాన్ బల్లారి కృష్ణమాచార్యుల వారి నాటకపాటలు సహాగలవు. విశేషముగా ఖర్చుచున్న కళాన ఆలస్యముచేసి మోసపోవును. తెల 2 రూపాయల మాత్రము. రోజు, నింగరు, చాతీ, సన్, హంబరు, ట్రయింపు క్రెకలు కావలసినవారు మాకు వ్రాయును. మద్రాసు పోస్టు సబ్బయింగ్ ఏజెన్సీ, 15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

క్రాంత మోటారు బండ్లు

మేము ఇది వరకే కాకినాడలో, కోటిపల్లికి, మోటారుబండ్లు నడుపుచున్నాము. మార్చి నెల లోపుగా, మేము సీతాపతి మోటారు పర్వము వారితో, ఏర్పరచుకొని అనులాపురం ముమ్మిషివరం, గన్నవరం, బోటసముద్ర వరకు యిరా గ్రామములకు దైర్యముగా టిక్కెట్లు, ఇచ్చెదము. కేపు దాటి చాల్మీలు కూడ కలదునుట ఏర్పాటు చేయుదుము.

మార్చి నెల 10-6 తేది లోపుగా మరి రెండు క్రాంత బండ్లు నడుపుదుమి. 5 నెం. మొత్తము 20 మంది యొక్క రకమువారి క్రాంత బండ్లు, రాజచంద్రపురం, బ్రాహ్మరాని, పితాపురం వ్రాయుదుము. పర్వతలకు, క్షీరద్వార, కోట్ల కట్టి ద్వారకు అనుకూలమైన కాలములను బండ్లు నడుపుదుము. ఇతర సమాచారములు నోటిసులవల్ల తెలియ గలదు. రంగూను రేవుకలప మా వద్ద నవుకగా దొరకును.

కాబట్టి చదువరులందరు మమ్మి ప్రోత్సహించుచు రని నమ్ముచున్నాము.

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిట్టు, కంపెనీ ప్రాప్తయిటరు. ఆచంట సుబ్బారాయుడు, కాకినాడ.

ఇండియన్ మెయిల్ లివరు వాచ్

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గోలునుతో వెల 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0

ఇది చాలా కొత్త పీదముద్ర బడినది. కావున నెలవద్ద నుండే చాలా సార్లు మెరుగు పునరుత్తమని చూచుచున్నది. తెలియదు. దృఢమైన నామములే జేయబడి దృఢముగా నామములు కలిగియుండుటచే చాలాగా బలము నిండుకొని టిక్కెటులు నడుచుచు. గడియారులు వెట్టికొని ఇంకెవరైనా మెయిల్ అనుకూలము. వెట్టికొని గ్యారంటీ

ప్రత్య మికింది యుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదూము లేనిది వెల 2-0-0 బిరునామా:—సుపీరియరు వాచ్ కంపెనీ. పోస్టువాట్సు నెం 167 మద్రాసు

శ్రీకృష్ణ కర్ణామృత శ్లోకములు సంపూర్ణముగా గలిగిన

5 ఉభయపక్షముల పాటలుగల 10 అం॥ గీతఫలకములు

డి. శ్రీనివాసాచార్య వారివలన పాడబడినవి

ఒక్కొక్కటి రూ. 3

{ 12-12401 తృప్తతోయే	రాగమాలిక	{ 12-12406 నయామి-నారయణ	రాగమాలిక
{ 12-12402 హే లోకా శత్రుత	"	{ 12-12407 క్షీరసాగర-తరమ్	"
{ 12-12398 యవ్య-తైయ్య-నగర	"	{ 12-12404 ఆమ్నా-యాభ్యాసన	"
{ 12-12399 హస్తా ధర్మణ	"	{ 12-12405 మదన-పరిహర స్థితిమ్	"
{ 12-12400 శరచరణ	కాంభోజి		
{ 12-12403 హే-గోపాలక-హే-కృపా	రాగమాలిక		

మాయె గొ ధరలపట్టిక కొలకు వ్రాయుడు

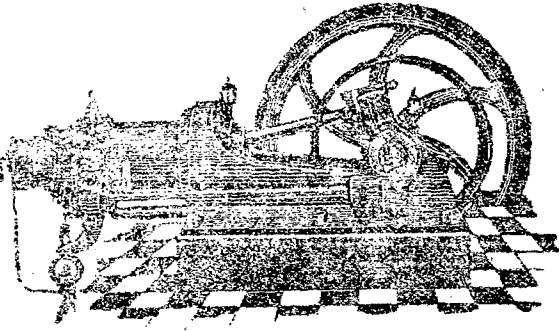
స్పెన్సరు అండు కంపెనీ లిమిటెడ్, మదరాసు

Sole Distributors for Southern India & Hyderabad

S p e n c e r & Co. Ltd., Madras.

రాబుసన్ సెమిడిసెల్ కూడాాయిలు (కిరసనాయిలు) యింజనులు

కి మొదలు 60 గుట్టములవరకు వలకు స్వేరు సామానులు సహా స్టాక్ను ఉంచబడును. గుంటూరు, రాజమండ్రి, పితాపురము, తణుకు, విశాఖపట్టణము, పాలకొల్లు, భీమవరం, కుంభకోణం, తంజావూరు, బళ్లారి, రాన్నాడు, కారికాలు, నాగపట్టణము, కోయంబత్తూరు, చెంగల్పట్టు, వగైరా పట్టణములలో, మాయింజనులు తృప్తికరముగను అతి సులభముగను పనిచేయుచున్నవి.

డేవిస్ కన్ను స్టీము యింజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, బోయిల్ డ్ల సెంట్రీఫ్యూగలు (నల్లగుల్ల పల్లి పంపులు, హంకీ పంపులు, చెత్తితో మంచుగడ్డ చేయు యంత్రములు, యేలాటి కర్రవైనను గ్యాసుయింజను వగైరాల కుపయోగించు బొగ్గుగొర్రులు, రిటార్టులున్న, బియ్యముచేయు హార్వల్ల పేలర్లు బెల్లింగులు, సాప్టింగులు, ఫ్యాక్టరీలకు కావలసిన అనేక విధములైన సామానులుమావద్ద విరివిగాను, సరసమైన వెలలకున్న దొరకును. తప్పేలు తెలిసికొనువారు దయచేసి మాకు వ్రాయుడు.

ఇండియన్ కామర్స్ అండ్ ఇండస్ట్రీస్ కంపెనీ,

ప్రాంతిఆఫీసు:—తెజనాడ, కంభాపురం. ఇంజనీయర్లు మెషనరీ వర్తకులు. మద్రాసు

నియమ

(REGD)

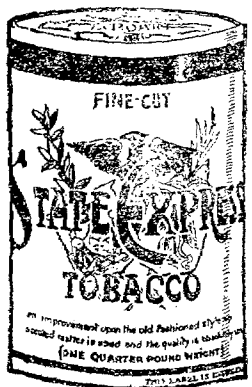
హేర్ ఆయిల్

సింలా హేర్ ఆయిల్ వెంట్రుకులను వృద్ధి చేయును. నెరసిన వెంట్రుకులను, ఎఱ్ఱని వెంట్రుకులను నలుపుచేయును. రాలు వెంట్రుకులను ఆపును. మేదస్సును చల్లగానుంచును ఇది బహురమ్యమయిన నువానలతో కూడియున్నది. దీనిని ఉపయోగించువారలకు పూచిన పువ్వులతోటయం దున్నట్లుండును.

గొంగరి నం. మైసూరునందుంచబడిన ఎగ్జిలివ్ నందు దాని పరిమళమునకు ఒక నువర్ల పతకము నిచ్చిరి. మతియు భారవాడయించుచుబడిన ప్రదర్శననందు బొంబాయి కనర్వకు సాహెబు హిజ్ ఎక్స్ కలెండు లాబ్బి వెల్లింగ్ డా. జి. సి. వి.ఇ. గారు ఒక యోగ్యతాపత్రక నిచ్చిరి. ధరలు. బుడ్డి గికి రూ. 10-0-0, 3కి 2-0-0-0, కపాలాకర్మము ప్రత్యేకము. సోల్ ఏజంటు:—కాకు అండు కో, సి. పి. టాంకు చంద్రబాగు, పి. బి. నెం. 4, బొంబాయి.

హిందూదేశములో సిగరెట్టు పొగాకువర్తకమున
మిక్కిలి లాభకరమయిన వర్తకము

STATE EXPRESS

ఉపయోగించువారికి సంతోషదాయకమై యుండును.

జేరముచేయువారికి లాభదాయకమై యుండును.

నేడే కొని నరకు నిలువజేయుడు

ఆర్డర్ పొగాకుకంపెని లిమిటెడ్, లండను.

అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడును.

పాధాపిడిమలకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ డి. బి.

సా వంతుని వనోషధి సారసపరిల్లా

అనతికృత్రిమ గర్భములను జరించుబాద్ద్యములకు కీరీటునువంటి మందు. తుడిపులను, మచ్చలను, గండములను, పుండ్లను, పొటవోపులను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కనామిసాగ్నపరిల్లా గుణ విచ్చుట సస్సంశయము, సహజమైన మధ్యకచ్చిం అన్ని విధములైన రోమములను పోగొట్టును. కీరీతమునందలి పాద సహజములను, మలబద్ధకమును కార్మికబంధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కీరీత రోగ్యమును గలగ జేయును. 16 రోజులకరి మందుటకు 4 టేబుల్ బుడ్డిలలో అమ్మబడును.

ప్రాప్తియరు:—పి. డి. సావంత్, గళక, వనసవాడి నం. 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2. BOMBAY.

నోటీసు

“ప్రేమమార్కు ఉల్లంఘనము”

టి. యె. టయిలరు అండు కంపెనీవారయొక్క

నె 9000 రు గ్లాసుగోమల్లు

వైజెప్పిన్ క్రాఫ్ డ్రమాక్సును మద్రాసు, కాకినాడ, మచిలీపట్టణము, కలకత్తాలోని ఎ. ఆర్. కే. అబ్దుల్ రహీమాను సాహెబు అండు కంపెనీవారు పూర్వ అతిక్రమణము చేయుట మాకు తెలియజెప్పి మేము తోడనే మా విరుద్ధాభిప్రాయమును తెలియజేసింతలో, అందుకై యాదిగున వ్రాయబడిన క్షమాపణ ఉత్తరము వారివద్దకుండి మాకు చేరినది:—

“మద్రాసు. 8 ఫిబ్రవరి 1916.

మెనర్సు. టి. యె. టయిలరు అండుకంపెనీ ప్రేమమైన అత్యలాపా, మద్రాసు.

నెం. 9000 గ్లాసుగోమల్లు తమకు మాత్రమే నాక్కుగలదియు, తమకల్ల దిగుమతిచేయబడునదియు, నైన గ్లాసుగోమల్లు వైజెపు, మార్కు, సెంబరను, అతిక్రమణము చేయుటనుగుటించి, మొఱబెట్టుకొన్న గడచిననెల 17 తేదిగల మితి తీరము మాకుచేరి, అందునబట్టి మీరు మొఱబెట్టుకొను నెం. 0006 గలదియు, మాకల్ల దిగుమతి చేయబడ్డదియు నైన గ్లాసుగోమల్లుల మీది సెంబర, వైజెపుమార్కును యాబలా రులలో మిక్కిలి పుసిద్ధమైన నెం 9000 రు మల్లుకు అతిక్రమణమని మేము నిష్కపటముగా నొప్పుకొనుచున్నాము.

నెం 8000 లేక 9000 గల మీ క్రసిద్ధమైన గ్లాసుగోమల్లుల మార్కును, బహుళా యేర్పడునటువంటి అతిక్రమణమును చేయుటకైన సెంబర, మార్కు, వైజెపుగల గ్లాసుగోమల్లులను ఇండియాలో మేము నేడగా గాని, యితరద్వారా గాని, చెప్పబట్టయినట్లుగాని, యిక సెప్టెంబర్ 1కిగాని, యికను దిగుమతిచేయుటయు, అర్జర్లు యిచ్చుటయును లేదని మేము ఒప్పుకొనుచున్నాము.

ఈవిషయములో యికను మీరు చర్యచేయరే ఆలోచనతో మద్రాసు కార్ ఫండుకు చెల్లింబుటకై మీకు రూ 1000 లు మొత్తమును యిచ్చుటకు మేము ఒప్పుకొనుచున్నాము.

ఇదియునుగాక సరకులలో నిజమయియు, యెనిమిది పెట్టెలలోగల సరిగమార్కులను, మార్పుకేసేటట్లుగా మేము ఒప్పుకొనుచున్నాము.

ఇందునకై మీకు ఖర్చుపడిన కేలవుల భర్తీచేయుటకై యందుతో రూ 150 లు పంపుచున్నాము.

తుదకు మీరు మొఱబెట్టుకొన్న విధమున నడచుకొన్నందుకై మేము వాంఛతో మాదీర్చ విచారమును తెఱపుచు మాకే క్షికోలకైన పూర్వక్షమాపణమును మిమ్ములతోరి, మీరు మామీద యిక యేర్పకహంజము జరుపరని సమ్మతించున్నాము.

ఇకమీద యాఅతిక్రమణమును జరుగుటను ఆపుటకైన కావలసిన సర్వకాపాయములు మేము జరుపుతున్నాము.

ఈక్షమాపణ ఉత్తరమును మీరు యే క్రకారముగా నుపయోగపరిచవలయునని, మీకుతోచుచున్నదో ఆక్రకారము మీరుఉపయోగపరచుటకై మేము అధికారమిచ్చుచున్నాము.

మనలో యీ ఆసంతోషకరమైన విషయము సంభవించినందుకై మేము చాలా విచారపడుచున్నాము.

తమ విక్యాసముగల

ఎ. ఆర్. కే. అబ్దుల్ రహీమాన్ సాహెబు

అండు కంపెనీ.”

ఎర్రలైన గాని లేక యేర్పకమైన గాని ఏకాభిమానం దైనను మా ప్రేమమార్కుల నుల్లంఘనము చేసిన యెడల వారిమీద తీక్షణమే చర్యలు జరుపబడును.

టి. యె. టయిలరు అండుకంపెనీ

17 ఫిబ్రవరి 1916.

ARMS & AMUNITION.

తుపాకులు తుపాకి మందు
కేపురవలు మొదలగునవన్ని
సారాయములు స్పిరిట్సు
నానావిధోపయోగవస్తువులు
మావద్ద దొరకును
ఎస్. పి. సారథి అండుకో
గరం చైనాబజారు రోడ్డు
మదరాసు

గుంటూరు మునిసిపాలిటీ

మున్సిపాలిటీలో ఆరేడలు పేట, కొత్తపేటల వారు యెట్లయి కాన్ ఫెలర్లుగలరు. అందు కొండ వెంకటప్పయ్యగారి కాన్ ఫెలరువది ఖాళీయైంది. దీనికి ఆరేడలకు మధ్య దరఖాస్తులనుబట్టి తెలియజేస్తుంది 1 తోలేటిఅప్పారావుగారు 2 తొలిగుండం రంగారావుగారు. 3 కొండ వెంకటప్పయ్యగారు. ఈవీపు కల ఈవేల 25 తేదీని జరుగును. (1) తోలేటి అప్పారావుగారు ఇదివరలో ప్రభుత్వమువారిచే కాన్ ఫెలరుగా నియమించబడియుండిరి. వారి ఈవర్గాయము అట్టిని అభివృద్ధిచే అప్పారావుగారు తొలి కాన్ ఫెలరువదిని బాంధవలెని అప్రచారము వాడుట, ఆరేడలుపేట వాడుట దరఖాస్తులను బట్టి తెలియజేస్తుంది. వీరుచేర్చుకడదలై విశ్వప్రయత్నములను చేసికొని ఖాళీయైంది.

వీరికి మధ్యను బాక్సింగ్ వద్దగలను. అందరలన వర్తకులలో కొంతవలసబడి గలరు. అప్పారావుగారు తమ గ్రంథివలసతో నేనునుగురు తేజముదురు. అట్టినితొలికొని కాన్ ఫెలరు వదలవలసివున్నదని తెలియజేస్తుంది.

తొలిగుండం రంగారావుగారు వ్యాజ్యవాదులు. వీరికిది యే భగవద్భక్తియైదు. పిక్కుకయ్యగారు.

కొండ వెంకటప్పయ్యగారు ఇదివర కొక పాప కొకకొల రుగా పనిచేసి మంచి కీర్తిని పడచియున్నాడు. వీరుకొకకొల రుగా వచ్చిన తరువాత ఆ భగవంతుని గావచ్చుచున్న భావములను బహుళ సరసియి. వీరు వచ్చినతరువాత నిజముగా కొకకొలలో నొకంపులై నూతన జీవమును బట్టించినాని చెప్పవచ్చును. కడదిన నూతనసంకల్పములతో వీరు పురపాలనావ్యవహారములలో చేసిన కృషినిగూర్చియు.

మున్సిపాలిటీలో చేర్చున వదిని విషయమై జరిగిన గంధర్వోత్సవము, వీరికియునుచేసిన దుండగములకు, వీరి భక్తియవారు బంధన యుత్తమలకు నూ మునిసిపాలిటీ యొరయవలె దీపాలయ్యెడిచే ఆవరణేవ్వనిచే యెరుక. అట్టి సంధిగమములతో వెంకటప్పయ్యగారుగారు నూతనకట్టుకొని తేయబుట్టల క్రియచేసి పది సంవత్సరములనాటికి కాన్ ఫెలరుగా వీరిని రాజధానిలోని మునిసిపాలిటీల లెక్కలతో బోల్చిమాపురు దరఖాస్తులను, మహావర్ణన నిర్వహణచేసిరి. పురమందు బహిరంగసభలను గానించి పురజలకు లెక్కల నన్నింటిని విడిచిపెట్టి కన్నకట్టి ప్రజల మెప్పులకు వాడుకలైరి. మిగత కొకకొలగలదకు చేతులు ముడుచుకొని మిన్నకుండిరి. వెంకటప్పయ్యగారు ఆరేడల ప్రజలచే నీపురమునకు సత్కరముగ చేర్చున ఏర్పాటు విజయమును. దీనిని బట్టి వెంకటప్పయ్యగారి సమర్థత స్పష్టమవుచున్నది.

వెంకటప్పయ్యగారు ప్రతిదినం విష్ణుపూజలనుగలరు, నిశ్చయమేటగలను ఆరేడలతో బోధించుటను చేయుచున్న భగవంతుడు. మానమునకు ఆనందములనుగలరు వ్యాజ్యవాది కృత్రి మానకొని దేశసేవాధారమై కంకణము గట్టుకొని యన్న స్వాగతములు. గుంటూరు పురములోగల ఆంధ్ర దేశమున కల తిరుగుని చెప్పగల మహాభావము. వీరిసమర్థత, వ్యాజ్యకలల మున్నగు నుగుణరాజములగుంట్రి ప్రాయశఃసంకల్పం యొక్క యోధులను పుష్టము.

కావున వైద్యులందరి ముగ్గురిలో నెవరు కాన్ ఫెలరు వదినికి సమర్థులలో ఒకరుయొందిరి తమపేటను వారి కిచ్చెదరని కలంచుచున్నాము. మాబుద్ధికికూడ కొండ వెంకటప్పయ్యగారుగారు మిగుల సమర్థులని తోచినదని నొక్కికొట్టించుచున్నాము. అట్టివారు కొకకొలలో లేకుండుటచే మన కేలోపముగాని వారికేమియు నవ్వరులేదు.

ఈ రెండుపేటలలోను విద్యార్థులకు ఉద్యోగములు పెక్కుండగలరు. వీరికి ఎవరు సమర్థులలో యొందిరి కత్తిగలరు. విద్యార్థులను మిత్రుడైన వాడింపక సమర్థులైన వారిని యెన్నుకొనుట ఒకరై యొక్క విధియైయున్నది.

నిజముగా యొందిరినచే కొండ వెంకటప్పయ్యగారు దరఖాస్తులనుబట్టి తెలిసిచే అప్పారావుగారు, రంగారావుగారును వదలుకొనిన బాగుండును. వెంకటప్పయ్యగారు సమర్థులనియు, వారికి యెక్కువ సారకాము గలదనియు, వారికి తెలియజేసెను. అట్టి సమర్థులైనవారు మానకొన్నప్పుడు వారిని తేధించి తొలి కాన్ ఫెలరుగా నుండునట్లు చేయవలసినవానికి మారుగా వారికాకుండ చేయుటకు సమర్థులగునామె. నిజముగా పురపాలనాభివృద్ధియందు ఆపేటు యున్నచో నొక బహుపాటు తొలి వెంకటప్పయ్యగారిని యెన్నుకొనుట ఒకరై విధియై యున్నది. — సర్వవారి.

ప్రభుత్వ వార్తలు.

జర్మనీలో రాగి వాణిజ్యమును బడలుగా 6 కోట్ల ఇయస్ వాణిజ్యమును వాడుచున్నాడు.

* * * * *
మేజర్ సిగ్నల్ గవర్నర్ ఆంగ్ల సేనలోని మేజరులందరి కన్న చిన్న వాడు. ఇదినికి 285 సంవత్సరము నిండక మునుపే

* * * * *
మేజరు వదిని యెప్పుడుజేసిరి.
చేనవారసాని మరుదులు 14 గురు సంవత్సరముల పోరు చున్నార ఆ మరుసాన దొక మరణంగమున మారుకొని యుగ ఆ మరు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వము సాధనాధికారము) నిలి. ఆ మరు ముగిసి సంవత్సరములు

* * * * *
గామములకలిగి దైవ్యకాలకు వచ్చినవానికి నీవరంగు బట్టలన్నియు త్వరగా వాడొగ్గము కలుగదు కేరదా వారతన ముహూర్త నిర్ణయించి అయి ను త్రవపు చేసిరి.

* * * * *
ఆంగ్ల జేకము 3000 మంది స్త్రీలు పాప బంట్రోతు పడులలో నున్నారు. వీరు వారమునకు 48 గంటలు పనిచేయవలెను. జేకము వారమునకు 23 పిల్లలతో వారమునకు 24 పిల్లలకును మరుగు వేయించును.

* * * * *
కేరదాలో కేరదాదిన జలము చేత ముల దొకపటమును గవర్నరుని ఆదేశమునకు బహుమతికి యులచే నేలమలముగా నియమించి యూరొపు చుండుటలను అప్పియు కేరదాలోతనము వారిని కొంది

* * * * *
హుస్సేనున కర్రలు వారకులతో. మిక్కిలి యాపాదిగా నున్నది.

చాలకాలము బ్రతుకుటకు సాధనములు.

జీవించినవారు కన్నకు 74 వత్సరములు కచ్చిను గూడ వామె వాటకమున చేయు చేయుచుండెను. మిగతావారములైన వా యని ఆమె కొక రడిగిరి ఆమె ఇయిల చెప్పెను.

* * * * *
వాడు 71 సంవత్సరములు నిండినను నేడు 17 సంవత్సరముల వానలతో నే యుంటిని. వా యుటకు తనమేమియును తగ్గలేదు. కారణమేమి? ఎప్పుడును పని విడువకుండ చేయు చుండుటయే. నిరంతరము పనిచేయుచుండుటవలన అన్ని చెడుగులును తొలగును. వీరి వాడుకు వినునలెవడో పని చేయవలెను. అట్లుచేసినచో మేదమనకు యువకవయసు కలిగినవారు కాదొగ్గమును తగ్గకుండ నుండును.

* * * * *
ఎప్పుడును సంతోషముగనుండవలెను. అదియే ఆరోగ్యమునకు ముఖ్యసాధనము. వాటిల్లి 84 వ యేటగూడ చాలమీదము వారలతో నేడుచుండెను. కొందరు చిన్నవయసుననే కృద్ధులయ్యెదరు. వారు దీప్త కాలము జీవింపరు.

చిత్రివార్తలు.

ఎట్టయెక్కు.

ఒకరికి ముక్కు మిక్కిలి ఎత్తగానండెను. ఆరేడేదో పరిమిత సమాధిగారియనుచుండి పట్టణమునకువచ్చెను. తన పనిముగిన పిమ్మట వారడొక బట్టలయకాణమునకువచ్చి లోని కేగనా మాననా యని యాలోచించుచుండెను. అంతలో వాని పిల్ల యకాణములోనుండి తరుగుతరుగున నతనికిదవకచ్చి కొంత నే పతనమగును నూని చేయవట్టుకొని.

పి—ఆయ్యో మీరొకసారి దుకాణములోనికి వాడో గూడ నచ్చెదరా మరల నిచ్చుచే పెళ్లకచ్చెదరు.

పు—యందిరి పద.

పి—వీరుకాణవారుదా ఇతని ముక్కుచాయను బోలు చాయగల పెడపటకానాకు కావలెను. ఈముక్కును వారుగా చూచితివా?

మృత్యువుల నెవరుయిలన సునాసనద్రవ్యరాజము

ఆరోగ్యమును స్విట్ కలిపినదికాదు. నుగంధపువ్వులను రసము. వాణునలించువును చేతిగడ్డలై చేసికొనినచో ఎంత మనోహరముగో యుండును. దేశకాలములను కంకరల వానందము గలిగించగలరు.

వెల చిన్న సీసా 1-3	...	0-8-0
,, మధ్య 3-0 ,,	...	0-12-0
,, పెద్ద సీసా ,,	...	2-0-0
నుగంధ కాన్డ ,,	...	0-1-0

2. పి. చాన్డ ప్రత్యేకము.

సోలంబిజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెమికల్ కంపెనీ,

నెం 153 బామామనీను, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజంట్లు:— మెహతా పురుషోత్తమాచారి,

నెం 39, వైశాఖపాఠశాల, పూలగడిపాపం, కర్నూలు.

సుప్రసిద్ధులు.

వీరము కర్తవ్య సంఘమునకు యజమానియగు శర్ రిచ్చయ్యకు విడ్డి గారు తత్వమును రాత్రి 8-30 గంటలకు నిడు రించి మరువాడుదయము 7 గంటలకు మేల్కొంచెదరు.

అశ్వశాస్త్రమును చదివి గారు తెలిసిన ద్వారా మాటలాడుట కలిగినవరు.

తెప్ప నెంటు యల్. ఎఫ్. పేగారు ఆంగ్ల సేనలో మిక్కిలి వాడుగుల యుద్ధాని. అతడు 6 అడుగుల 10 అంకలకు పాడుగుగ నున్నాడు.

ఇతరీ వాడుగకు కిరీటుల నెప్పుడుకు తెలుసు గొరి పోవరు, తరుచుగా భరింపజుండును. ఇది వాంఛనాచారము.

వాట్టాంగలలో నుల్లిపిద్దయకు తెల్లొసరి యని వామె అటకు 4-5 వందల పాముల పుచ్చుకొనును. నెంబ్రేకు ఆను మరయుకట్టి వాడుకయున నేడుమనసి తలదాల్చించెను. కిట్టియర్లు క్యూకు నంగిరీకు వాడు కొక సంఘమువాడు వారమునకు 1600 పాముల జీత మిచ్చుచున్నాడు.

ఆంగ్ల జేకమును ముట్టికొన్నవారుగా కృష్ణపుత్రుడు దురుదాలికు తగ్గుపుత్రుగా కుష్మంత భూవనతి మది ఎవ్వరికిరి లేదు. ఇతడు మా మాకు ప. శివలూరి వాడు. మామూలు రెండరచ్చాలైను వాణుమకువలయు ఆంగ్ల వ్యాజ్యమునకు మా ముగ్ధువాడనియు చెప్పకొనెను.

కాజువారి కవిత్వ పురుషుడు శోభితు రాజమూల నికి యోధులలో నేను చాల రిక్కుడు. ఒకసారి క్రితే పురుష ఎక్స్ సాన్స్ కౌ అను కీలకావరయ్యుడై కేగపురా రాజమూలకు వందనము చేయుటలో నిశ్శయమును ఒక నుండి తీసి మరల సరిగవరలో నుంచలేక పోయెను. అందుల కరనిని తండ్రి యనంతరము చాల నుండలించెను.

శర్ దక్షను మోముగు గారికి బకింగుపోటు రాజమంధిర మునందలి వీరకృష్ణ జేవాలయమున వివాహము జరిగినది. ఇది అసామాన్య గౌరవము. ఆరేఖావ్య మూడవ వివియకు ప్రభువు పుత్రిక. ఆరేఖావ్య దావానీ గారికి ప్రేమినిభి గాన వాగారల ము జరిగినది.

మేజరు జగము సర్. సి. ఎస్. నెలలు మెక్కిడి గారి కిట్టిల ప్రాక్రువకేపు ప్రెసిడెంటు పాడుకొన్నవారు విశద ముగోసంగిరి. శర్ నెలలు గారికి మెక్కిడి గాకు 67వ కూర్పు రమున రెండవ సారి పెట్టి చేసికొనిరి. ఆమె కిరీతు పుట్టెను.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము

[క ద్య కా వ్య ము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదనెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచముట్లు పుట్టివది ఏయేనయముల నెట్టి పరిణామములలో కొందినది? మనుజులస్థితి మొదలు పెట్టుండే కులభేదములేలకలిగి భర్తయు తల్లియై యున్న కొందరి ఆచారవ్యవహారము లెట్లునుమాత్రో ఈ మనుజుల విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరకురాచుచరిత్రము, నగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలుముచే బ్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి నీరసములైన విషయము లింద నేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథములై మంచియుభిషాములు నిచ్చియున్నారు. శ్రీమదును సులభము. మంచికాగితములై ముద్రింపబడినందు కావ్యకొల్లెందులతోయంచబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అయ్యుత్తమగతి 5-0-0 కయ్యుట చేత. కలయువారి విదవామాత్ర ప్రాయశుచ్చును.

(4-12-14) జనమంచి కేషాద్రికర్త,

తెలుగుపండితుడు, మున్సిపల్ పాస్కాలు, కడప.

ఆంగ్లో-దిల్ బహారు (విజ్ఞప్తి)

ఆరోగ్యమును స్విట్ కలిపినదికాదు. నుగంధపువ్వులను రసము. వాణునలించువును చేతిగడ్డలై చేసికొనినచో ఎంత మనోహరముగో యుండును. దేశకాలములను కంకరల వానందము గలిగించగలరు.

వెల చిన్న సీసా 1-3	...	0-8-0
,, మధ్య 3-0 ,,	...	0-12-0
,, పెద్ద సీసా ,,	...	2-0-0
నుగంధ కాన్డ ,,	...	0-1-0

2. పి. చాన్డ ప్రత్యేకము.

సోలంబిజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ టెమికల్ కంపెనీ,

నెం 153 బామామనీను, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజంట్లు:— మెహతా పురుషోత్తమాచారి,

నెం 39, వైశాఖపాఠశాల, పూలగడిపాపం, కర్నూలు.

ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము-హిందూ దేశము

II
(సిద్ధిలో గారు.)

కొన్ని ప్రయోజనములు

ఈ యేర్పాటునకు దొక్కవీధి వదులుగలదు. వైద్యులైన ప్రజలను స్వరాష్ట్ర ప్రతినిధులలో హిందూదేశమునకు దగిన స్థానముఁ జూపించుట అంత కష్టముగాదు. దీనికంటె హిందూదేశ ప్రతినిధులు ఇతరదేశ ప్రతినిధులతో సమానముగా మాన్యుండి రచనయందును ముచ్చటించుకొనుటకును వై వానికి నిశ్చయించుటకు సమాధానికారము గలిగియుండును. వారు సామ్రాజ్యసభ్యుల నూచనలకు సకలముఁబ్రతిపాదించు గలుగుదురు. ముదిపు పట్టికను గూర్చి సభయందుఁ జర్చించు గలుగుదురు. ఇందుచే ఇంగ్లండు, అధినితముల జనసంఖ్యలను మించియున్న హిందూదేశ ప్రజాసంఖ్యయొక్క అతిశయము నున కడ్డమురాదు. వివిధదేశముల రాయబారు లాసభయందు సమానముగా సమాజేతరులమందఁగా ప్రతినిధులసంఖ్య చేతన సంఖ్యనుబట్టి యేలయందలయును? రాయబారుల సమాజేతరులందు ప్రతిదేశమును చేరుసుముగా రాయబారులను బంపుచుండును. రాయబారులసంఖ్య చేతని పట్టికను చేకాదికమునుబట్టి లేదని వాదించుట. ఆస్ట్రేలియనుకాదు వెల్లెలపార్లమెంటువారు ఆదేశ ప్రతినిధులనుబంపుదురు. ఈ ప్రతినిధులపర్యవేక్షణయందును బంపుచు ఎన్నవారి నూచనలకు బద్ధులై యుండవలయును. హిందూదేశమునందన్ననో ఇట్లు జరుగుటకు వీలులేదు. అచటి సామ్రాజ్యకావన సభవారే తేకప్రతినిధులను గొండటిని నియమించి పంపుచురనుకొనవలసివచ్చింది వారును కావనసభవారి యంతటి తేకప్రతినిధులు కాకలరు, కావనసభ్యులకుఁ బెరికికర్త వారియందు చేమియు నుండను. కాని యొక్కరిమయముచుట్టుకుఁ జెప్పవచ్చును. సామ్రాజ్యవిధాన సంస్కరణమునందు భారతీయులు తమ ప్రభుత్వమువారి తరువాతమున రచనలకు ఏక కావన సభవారిముఖమున, అధినితములతో కలవముగా పాటుపుచ్చుకొనవారగుదురు. సంప్రతికరణముచే సామ్రాజ్యమునందలి వివిధభాగములవారును సామ్రాజ్య నీతిని నిర్ణయించుకొనగా నాసంప్రతికరణమున హిందూదేశముయందు తోడు కాగలదు.

ప్రధాన కావనాధికారము.

ఇట్టి పద్ధతిమీది తరిపాలనము తాత్కాలికముగాని స్థిరముగాని కావలంపు. విశేష ప్రయోజనములే ఏక తరిపాలనాధికారము నందలయచెలిసికొనుటకు దీని నొక్కవారి ప్రయత్నించవచ్చును కాని తుదకు ప్రధానకావనాధికారమునకు ప్రధాన కార్యనిర్వాహకములతో బడియుండక తప్పదు. "సామ్రాజ్య" పార్లమెంటును సార్వక మగుట్లు చేసినయెడల నది చేయవచ్చు. ఇంగ్లండు సార్వత్రికు విధియుట క్యవహారములు "సామ్రాజ్య" పార్లమెంటువారిమంది తొలగించబడి యింకొక సంఘమున కీడుచును. సామ్రాజ్యపార్లమెంటువారు సామన్య క్యవహారములనుమాత్రమే విచారించును. వారు రచయెద్దనంది తొలగించబడి అధినితము, బ్రిటిషు, స్థానికకావనాధికారుల కీయించిన యధికారమున నేమాత్రియును బోక్యము గలుగఁజేసికొనను. ఇట్లుచేయుటకులకు సామ్రాజ్యసంఘము గిరిటాధిపతి యాధికమున పూచీగల మంత్రులగుగలిగి సంపూర్ణ సంయోగముతో కర్తవ్యగలదు.

భరతవర్ష విషయమున తిక్కలు.

ఇట్టి యేర్పాటునందు భరతవర్షమున కేస్థానమునకు దగిన? ఇందేశములకు చిట్కలుగలవు. ప్రతి క్యవహారమునకు దేశమున దన జన సంఖ్య, వాణిజ్యాలికము, మున్నగువానినిబట్టి ప్రత్యేక ప్రతినిధులను సామ్రాజ్య పార్లమెంటుసభకు బంపుచుండును. జనసంఖ్య, వాణిజ్యాలికము మున్నగువానినిబట్టి యిట్టిసభయందు భరతవర్ష ప్రతినిధులకు స్థానముఁజూపించుట కడుకష్టము. అన్నివిషయములట్లుండఁగా జనసంఖ్యయే గుండెబిడ్డము చేయుచున్నది. జనసంఖ్యనుబట్టి ప్రాచీనిధులకు స్థాపితకలయు నన్న భరతవర్ష ప్రతినిధుల సంఖ్య యితర రాష్ట్రప్రతినిధుల సంఖ్యకు మించివున్నది. భరతవర్ష ప్రతినిధుల ధికముగా నుండి వారి విషయములను సానుకూలముచేసికొనవలెందఁగా బ్రిటిషుదేశము ప్రతినిధులు క్యల సంఖ్యకులై వారి హక్కులను బోగొట్టుకొనట యనుభావ్యము. క్యరాష్ట్ర ప్రతినిధుల వారు ఏనియోజకసంఘముల పక్షముననో సభ్యులను యే

ప్రాచీనిధులకు, భరతవర్షకు, అధినితములకు మందఁబాలదు. ఆస్ట్రేలియా కనడాదేశములు వారివారి ప్రతినిధులనున్న కొని కంకకమును. కాని భరతవర్షమున కట్లుండగూడదు. ఆస్ట్రేలియా కనడాదేశములపార్లమెంటువారు దేశ ప్రతినిధులనుబంపవచ్చును. కాని భరతవర్షమున నట్టి పార్లమెంటులేదు. ముందుంచఁగలదని చెప్పఁబాలదు. పూర్వదేశములు కొంతకాలమునకైనను దను తరిపాలనము వారు నిర్వహించుకొన గలుగుటకు చేయుటయే బ్రిటిషువారికేయగూడదని. ఈజిప్టునకులై భరతవర్ష మనకును అట్టి గమ్యస్థానమునే బోధించుచున్నాము. భరతవర్ష మెన్నితరులైన నట్టి గమ్యస్థానముఁ బొందవేరదని రాజకార్యధురీణుల నఁగలరు. భరతవర్ష పాలనమునందు సానుకూలములవారి తోచుకొని ప్రభుత్వము మించినపాక్ష లేరనిచెప్పవచ్చును. అట్టిపార్లమెంటు 1908 సంవత్సరమున భరతవర్ష కార్యాలయమున కుత్రికమున్న పట్టినను. నా ఆయువునకు నిరుదగింత తక్కువగా నేను బ్రిటిషుమైనను భరతవర్షమున పార్లమెంటు కర్తవి స్థాపించవచ్చునను ఆశ యుండదు. బ్రిటిషు పద్ధతులు బ్రిటిషు స్థాపనలకు సమగ్రముగా భరతవర్షమున నియమనని కలనెనను దలంపబాలను. దేశమున కిట్టిభాగ్యము గలుగుట కలవంటి దనియే యన గలను.

ఈకల జరుగునంతకంటె తేయనెడల సామ్రాజ్యవిషయములందు హిందూదేశమునో స్వాతంత్ర్యమునుబట్టి యెన్నియుగములకునో తెలియదు. మనముట్లు చేచి యుండ కలయునని నావదోచదు. సామ్రాజ్యప్రతినిధి సభలో ఒకేరీతి ప్రతినిధులుండవలయునని యేల అనవలయును? క్యవహారాలకార్యముల ప్రజలు దనుప్రతినిధులకు చామెయెచ్చుకొని పంపుదు మని కోరవచ్చును. ఆస్వాతంత్ర్యమునందలబాలని ఆశియాఖండములలోని బ్రిటిషురాష్ట్రములవారి కెట్టినియమములందఁగా వారి కోరిక నామోదింపక వచ్చును. ప్రిస్తుత కావన సభలకార్యమున నకలంబింపక బడిన పద్ధతులమీద భాతీయ ప్రాచీనిధులకు నేర్పాటు చేయవచ్చును. భరతవర్షమునందు సామ్రాజ్యప్రతినిధి సమాజేతరుల తేకకార్యధురంధరులకు ప్రతినిధులను బంపఁగలము. మూడువందల సభ్యులుగల పార్లమెంటునందు ముప్పది మంది భారతీయ ప్రతినిధులు చాలును. వీరికి తగిన పలుకుబడియుండగలదు. వారొక్క ప్రతిపాదనమునైనను ద్రోసివేయించుటకధికారము గలిగియుండదు. ఆస్ట్రేలియా కనడా వారియందు అట్లు ద్రోసి వేయఁబాలదు. ఆస్ట్రేలియా కనడావారివలె భారతీయ ప్రతినిధులను క్యవహారముల యభిప్రాయమును క్యవము చేపి తమ నూచనలకు భరతవర్షప్రజలతో నెట్టి సంబంధము గలదో బ్రిటిషు సభ్యులకుఁజెప్పఁ గలుగుదురు. దీ కలు రాజకార్యమున, సమంచులతో భరతవర్షము గూడ కొంత భారము భరింప గలదు.

సమాధానము.

దొరతనమువారు కాని రాజప్రతినిధి కావనసభవారు కాని యెచ్చుకొనిన ప్రతినిధులు భరతవర్ష ప్రజాభిప్రాయమును వాగుగాఁ జెప్పఁబాలరు. ఈ మాట వాస్తవమే. నిజస్థితి గతులను గూడ ఆలోచింపవలయును. వివిధభాగముల తేకమున నుండి అంత యడుకూలముగా నుండ వండుటచే ఏకాభిప్రాయము బయలు పెడఁబట కష్టము. సామ్రాజ్యసంఘమునందు హిందూత్వమును, మహమ్మదీయమును కావనసభయందులకే ప్రత్యేక ప్రాచీనిధులను గలిగియుండవచ్చును. క్యవహారములమే కావలయునందుమేనిపట్టికిని నదిచేవారదని చెప్పవచ్చును చాలకాలమునకులైన గని పెట్టుకొని యుండవలసి కచ్చును. ముగ్గి ప్రభుత్వముని నిర్వాహక కర్తవి క్యవముమెదనియు కృద్ధిఁ జేయఁదగినదనియుఁ గనియూడఁదలసింది. ఆ కర్తవ్యములమీద మహా సమాజేతరులందు నొక స్థానముఁజూపిన, భరతవర్షము సంపూర్ణ సొందవలసియుండును.

ఆదేశములకు సమాధానములు.

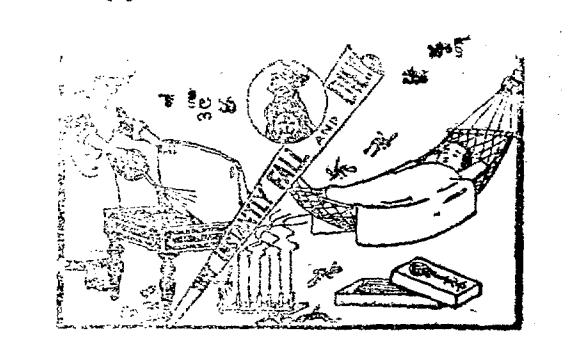
క్యవంత్రిరాష్ట్రములు నిర్వహించుకొన సభ్యులతో గూడ మితస్వాతంత్ర్యముగల కావనసభలచేతను అధికారవర్షము చేతను నియమితులైన సభ్యులను చేర్చుట సమంజసము కాదను కాదను రావచ్చును. ఈకర్తవ్యమునా నాకంత ముఖ్యముగ కను పించదు. పార్లమెంటులోగాని, తదితర సభలలోగాని ఒకేరీతి సభ్యులుండవలెననుకాదు. అటువంటిసభలలో వివిధ తత్వముల వారు యండుటకులన నచ్చుచుండదు. సభ్యులందరితో లాభితురభేదములే గాక, రాజకీయ విషయములందును భేదములుండును. కాలసిం ప్రతినిధులయందు క్యవత్వము ముండవచ్చును. ఒక రాజ్యములోనివారు, శ్రీ పురుష వికృతలేక ప్రతినిధులను యేర్పరచుకొనవలెదల, మరియొక రాజ్యములోని వారు ఏనియోజకసంఘముల పక్షముననో సభ్యులను యే

ర్పరచుకొందురు. భారతీయులలో నుండి సమర్థులగువారిని ప్రతినిధులుగ సామ్రాజ్య క్యవహారసభకు పంపించినచాలును. వారు అక్కడ తమ దేశమునకు సంబంధించిన విషయములను కనడామన్ను గు వారివలెనే భారతమునకు జంతు గొంతు లేక తెలుపుకొనట కధికార ముండును.

(మహాగ్రామ మెయిలుపత్రిక కాపీరైటువ్యాసము. వారి అనుమతితో ప్రకటింప జడనది.)

ఒక జమీందారుని పర్యటనము
విజయరాయ ప్రజలసాధక బాధకములు.
ఏలూరుకు ఉత్తరమున తొమ్మిది మైళ్ళదూరమునానున్న విజయరాయ గ్రామము నీటికల శ్రీరాజా వేంకటాద్రి అప్పారావు బహద్దరుగారు దర్శించిన సందర్భమున ప్రజలచింతకష్టములను విన్నవించుకొనిరి. గ్రామము నంటియున్న అడవి సంతయు శాశువలలో నుండుటచే పూర్వమువలె రైతులకు కంటచెరుకునకు క్యవసాయపు కనియట్లును ఉచితముగా కలకను తీసికొనిపోనిచ్చు స్వాతంత్ర్యము తొలగుటచే మిగుల శ్రమకలుగుచున్నది. కనువులమేరకు ఆటంక మగుచున్నది. శాశువల కొంత అడవిని ప్రజలకు ఉచితముగా ఉపయోగము నిమిత్తము యేర్పాటు చేయవలయును. క్యవసాయమునకు గాను అడవిలో కొంతభూమిని యేర్పాటుచేసి పట్టాబడయ చేయించవలయును. గ్రామపు పంటచెరువు చాలా నీకస్తుతానున్నందున త్వరలోపూర్తిగా మరమ్మత్తు చేయించవలయును. గ్రామ దేశాలయముల ప్రాచీనియమునందలి కర్షణము వారి కను నిచ్చుచుండిరి. దానిని దీసివేయగారు తీసివేసిరి. ఇప్పుడా కర్షణిని పునరుద్ధరణ చేయవలయునని ప్రజలు విన్నవించుకొనిరి. రాజావారు విజ్ఞాపనము బన్నిటిని క్రెడాన్సులలో విని తామింక క్యవ యెట్లు అధికవరు కొంటినియు రికార్డు ఇంకను ఒక్కగొనలేదనియు ప్రతినిధులమును సాధ్యమై సంతకరకు చూచి ప్రతిసంగతిని విని పూర్వోత్తర సందర్భములను తెలిసికొని కక్రీకాలది తగిరిని ఉత్తరపుల విచ్చెద మనియు సమాధానమిచ్చిరి.

నల్లులు, దోమలు సంహరి!!

'పులు' మార్కు - 'ముహా' - 'కాకిల్లు' -
'ముహా' పాదకు చల్లుటకున కల్లులు, కుళ్ళుపురుగులు, చీమలు, చెదలు, వేలు మొదలగునవి సమసిపోవును.
వెద్ద దెబ్బ, అ. 0.5-0. చిన్న దెబ్బ, అ. 0.2-0.
'కాకిల్లు' వర్తులను కార్మియుండుటకులకు, దోమలు, ఈగలు, బరిజెపురుగులు మొదలగునవి నశించును. కలుపు తెరచియుంచితే పారిపోవును.
వెద్ద వెట్ట 200 వర్తులు గలది. అ. 0-10-0.
చిన్న వెట్ట 12 వర్తులు గలది. అ. 0-5-0.
రంజిట్ అందు కో., (బి) దేవార్పమెంటు,
15/286. ఎన్.పి.నె.నె. మద్రాసు, పోస్ట్ బాక్స్ 15.

LARGE TYPE EDITION! NOW READY!!
THE VIRGIN'S KISS
OR THE BRONZE STATUE.
BY G. W. M. REYNOLDS.
IN 4 VOLS.] [AS. 9 PER VOL.
POST FREE.

This is a masterpiece of the world renowned Author unrivalled in fluency, plot and excellent description of nature, art love and the thousand and one varieties of the characters of people. This novel is one of the author's excellent productions. In this the author specially exposes different sorts of characters. Further, this is full of heart-thrilling facts. Numerous excellent morals are involved in this novel.

The novel will be printed in Four Volumes, one Volume every month. The 1st Volume ready for despatch from the 1st March 1916.

Other big type editions of novels by the same author now ready for sale.

Soldier's Wife, 2 Vols. - (Postage Extra.) 1 4 0
Faust (An Excellent Romance) 2 Vols. do 1 8 0

N. B. - Purchasers of 3 complete sets of either of these at a time will get one set of it gratis.

SUPERIOR WATCH Co.,
Post Box, 167, G.T. MADRAS.

బిరోపా మహా సంగ్రామము

తురుష్క-లు-కంఠం మంది ఆర్థినియనులను సంహరించుట.

వెద్రను యుద్ధము-జర్మను యుద్ధము-దురాగ్రహము.

పొర్చుగలు జర్మని దేశములకు మైత్రి చెడుట.

ఇంగ్లాండు

ని పే ధ ము లు

లండను-మార్చి 9:— కత్తువుల కత్తారశక్తికము లగు నరకుల నన్నిటిని గూడ కత్తు కేశములతో బోసియబాదని నరకుల బాధితాలాశేషములై యాతాచరణ జరుగుచున్నవని రాబర్టు సెసిల్ ప్రభుత్వ పార్లమెంటు ప్రజలసభలో చెప్పెను.

జర్మనీయ వైదిలు

లండను మార్చి 9— బ్రిటనుకు 18821 మంది జర్మనీ యుద్ధ ఖయదీలుగనున్నారు. 32181 మందికి జేర్చి యుద్ధ నిర్వంధమున నున్నారని తెన్నంటు గారు కామన్సు సభలో చెప్పిరి.

ఆస్ట్రేలియా ముఖ్యమంత్రి.

లండను మార్చి 9:— మంత్రివర్గమువారు సమావేశమై నపుడు నేటిదినమున హ్యూగ్ గారు కూడ సాగుభతు పోయి యుండిరి.

పార్లమెంటు సభ్యుల నియోజనము

లండను మార్చి 10:— తూర్పు హెర్బర్టు నియోజనమునందు స్వాతంత్ర్యవాది (ఇండిపెండెంటు) బిల్లింగ్ గాల్డిక్ 4590 వోట్లను సమీక్షన (కొయిలిమను) సభ్యుడు కెప్టెన్ గ్రాడీ గారికి 359 వోట్లను కచ్చివది. విమానదళమును హెర్బర్టున వలెను బిల్లింగ్ గారు వాదించుచుండుటనే నియోజన ఫలితము ప్రకటించియును. హెర్బర్టు గారు సుయోగ వాదియైనను అతనికి అధికారుల ప్రావక విధిగముగ గలదు.

ఆస్ట్రేలియా చేబర్లెనుగారి యస్వస్థత.

లండను మార్చి 9:— ఇండియామంత్రి ఆస్ట్రేలియా చేబర్లె గారు ఇన్సుయన్డాబ్జర్వేషన్లను బాధ్యతను వహించు గాన కొన్ని దినములవరకును రాచకార్యములను చక్కచెట్ట బాలకు.

మరణము.

లండను మార్చి 9:— రాకొదళమునకు చేరినవాడును కనియనకు ప్రేమజేసు గారు మృతిపొందెను.

కార్మికుల నొక సమావేశము.

వివాహముల తీర్మానములు.

లండను, మార్చి 9:— నైస్వయులో చేర్చబడిన వివాహములు కొందరు సమావేశమై తనకు సంబంధించిన యంతముల రక్షణ నిమిత్తమై ఒక సంఘముగ నేర్పడ తీర్మానించు కొనిరి. ఆస్కీప్రై మంత్రి డెప్యీ ప్రభుత్వ వాత్సాసములను నిజప్రకారమున బడదని సభలో నొక్క చక్కచెట్ట బడెను. నైస్వయులో జేరవచ్చురలేదని మహాయంతి వారల బాధితాలను న్యాయస్థానమువారు తిరుగ విచారించవలెనని హెచ్చరింపబడెను.

ప్రస్తుతము

లండను మార్చి 9:— గతరాత్రి హోమోలో తరక దుర్గముయొద్ద కత్తువులు వైదడికాని కారికెనుకట్టగొట్టితిమి. నేటిదినమున గివెడియెద్ద కత్తువులు మందుగనిని ప్రేర్పిరి. కాని వారి కాల్బలము వైదడలేదు. ఇప్పేనుప్రాంతమున నిరుపాగుల వారును చురుకుగ ఫిరంగులను బయోగించుకొనిరి అని బ్రిటిషు వారు ప్రకటించిరి.

ఇన్సుపక్టులు ప్రయోజనము.

లండను-మార్చి 9:— ఇన్సుపక్టులు మిక్కిలి యుపయోగకరము లగుటవలన రోయ్ కుతును వీవుతును గూడ యిసుక కవచము లుండుట శ్రేయ మనయన్నాడు. నేను గూయముగ బ్రిటన్ లులను ధరించిన వారిని ఎవరుండునని

కాచితిని. ది కవచంధుక ముమాలు కల్పాయిల ధరించి యుండినవో వారులైయుండురు. కొందరికి చెల్లదురు తలగుల లేదు. తక్కినవారికి కొంచెము గాయమయ్యెను. ఈ కల్పాయిలలో నొకాని కుమిడిసార్లు ఫిరంగులందరుకము వాకను ప్రభాగమున రెండు అంగుళముల వైదలైన రంభియయ్యెను. అని బ్రిటిషువారు ముఖ్య కార్యస్థానమున నున్న విలేఖక దొరకు వాగ్దానమున్నాడు. (పయోనిక కంటివార్త)

శత్రువులను వెనుకకు గొట్టుట.

పారిసు-మార్చి 10:— మ్యూనుసిపల్ కౌన్సిలు ఒకటి పూట కొర్సువనమున ముందుకు బోతిమి. ఈకవచంధుక ముమాకముననున్న దని చెప్పరయ్యును. మ్యూనుసిపల్ కౌన్సిలు దొమాంటు మెడలు వాక్కునరకునున్న నేనామఖమునందరి టను జర్మనీయు లనేకపర్యాయములు వైదడిరి. దొమాంటు గారు బహిరంగదేశములందు శత్రువులను చెదరగొట్టితిమి. వాక్కుగానియొద్దను శత్రువుల తీర్పుముగ వైదడికాని వారికి నవ్వమున కలిగింది వెనుకకు గొట్టితిమి వివరకు జర్మనీయులు మొత్తముగ నాకోటయన్న వర్తకమునకుడిగవనన్న ముకందకములమీదబడపాగిరి. మేము శత్రువులకు నవ్వమున కలిగించి వెనుకకుగొట్టితిమి: మ్యూనుసిపల్ కౌన్సిలు వాయివరు వాగులవారును తీరముగ ఫిరంగుల బయోగించుకొనిరి. నేనయనం దశ్వదశ్వము ఫిరంగి యుద్ధములు జరిగెను. ఆల్బాను ఈ త్రవములందు మేము కరగోళములతోపాటి యొక కందకమునబడితిమి దెబ్బయింజాను మువెజాలోను శత్రుస్థానములమీద ఫిరంగుల బయోగించితిమి. అని పరానువారిచే బ్రకటించబడెను.

జర్మనీయుల విధానము

లండను మార్చి 9:— మ్యూనుసిపల్ కౌన్సిలు ఫెర్మిన్సు కునద్దను జర్మనీయులు వైబుకుటలన నెవ్వరును మట్టి ముట్టుటకు వారు బ్రెయిన్ ట్రెయిన్ గున్నారనుట స్పష్టమని కొందరు వాగ్దానమున్నారు. జర్మనీయులు ముర్రాజు ఆర్గోమో బవై డుటయు పెంటు మిహేజుద్ద నున్న కందకముల వకరియ కొనకుయు నిందులకే యని కప్పము.

ఆంగ్ల ముండలియెనర్లు బోవు ముట్టసి.

జర్మనీయులు గుండ్లలైయుంటు.

లండను మార్చి 9:— మిక్కిలందలివారు వెద్రయెత్తున న్నొత్తిమిట్టి జేయుచు గాని జర్మనీయులూ మట్టికి సంసిద్ధులై యేయుండురు. ఆల్బానులో జర్మనీయులు మట్టిడినుటయు రనుకదండులు వెద్రనుమట్టికి పూర్వముగ ప్రబలియుండెను. ఆకదండులు మరల తలయెత్తిరి. అని నైస్క విలేఖకును వాక్కుడిటగు కత్తికడ తెలియజేసెను.

వెద్రెనుయుద్ధము.

పారిసు మార్చి 10:— వెద్రెలోని స్థితిగతులలో మార్పులేదు. జర్మనులవదలిసేయు తలపడలేదు. ఆంతుకు ఇరు వీరుల వారును ఫిరంగులను కాల్పిరి. మ్యూనుసిపల్ కౌన్సిలు వయెద్దను ఇరువీరులవారును తీరముగ ఫిరంగులను కాల్పిరి. థానుకతూర్పుననున్న 425 వ గట్టమీదనున్న జర్మనుల కందకములను పరానువారి కత్తులు ధ్వంసముజేసి నవి. ఆర్గోమోలో ఆంజెలవారిమీద పరానువారు ఫిరంగులను కాల్పిరి. వాక్కును పట్టుకొంటిమి జర్మనులు ప్రకటించిన విషయము కేవలము మిథ్యను పరాను వారు తెలిపిరి. జర్మనులు వెద్రెనునుండి ప్రకటించిన కంటివార్త వెల్లడియైన తరుణమునకే ఒక పరాను నైస్కలోవోగి వాక్కుగొట్టెనని కేగెను. ఆకోటను జర్మనులు మట్టిడించలేదు అని పరాను వారి స్వాధీనమున నే యున్నది. జర్మనులు వెద్రెనుయొద్ద విఫలమైనదాని గా వారు మిథ్యవాద్రులను మితిమీరి ప్రకటించుచున్నారని పరానువారు తెలిపిరి.

పరానువారి ప్రకటనము

పారిసు మార్చి 9:— వెద్రెయుద్ధము ప్రాగ్భవము: 18 వ దినము పరానువారి కవచములైంది. వెద్రెకు వేద్రెమున పరానువారు చాల ముఖ్యమగు స్థానము నాక్రమించి గలిగిరి. కాన నిపుడు పరాను సేయు వెతికబోవు కోర్కెయొద్ద అదేవులకుండ కముయ్యవను క్షిప్రమో గట్టకును ఉత్తరముగ రాగలిగినవి. మోత్తనలోను వేద్రెముననున్న పీఠకట్టలనుండి కమియ్యవకు దక్షిణ మనరకునుగల ప్రకటించుటకు గ్రాత్త స్థానముల నాక్రమించగలిగినవి. వెతికబోవుయొద్ద క్షిప్రమో టుద్రెకు జర్మనులు రెండుసార్లు ఉత్తరముగదలపడి యోగించబడిందన జర్మనులకు ప్రబల విశ్వాసము కలిగింది. వేద్రె ముంటుయొద్ద నొకసారి వారికి యొకసారి వీరికిని విజయము కలుగుచుండెనుగాని అది స్వల్పమియ్యము. తలకొలిపి నైసకులను 10 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి జర్మనులు ప్రకటించినవార్త నత్యేకరము. 800 మంది పరాను నైసకులను కొన్ని కందకపు యంత్రములను మార్చి 9 వద్ద మైక వది పరానువారు తెలిపిరి

జర్మనుల విమానమును నేలకూల్పుట.

పారిసు మార్చి 9:— ఒక జర్మను నావికావిమానమును దెబ్బకొన ఫిరంగిదళము నేలకూల్పింది. విమానవోదకము మృతిపొందెను. ప్రేక్షకుడు యంత్రమును పట్టుకొని ఈమలాడు చుండగ పరాను వారి యుద్ధవాక్ వానిని కాపాడినది.

రుష్యా

రుష్యావారి యభిప్రాయము.

లండను మార్చి 9:— వెద్రెక పోవనున్నా ప్రాయము జర్మనీయుల హతముగాంచియుంటును ముఖ్యమని రుష్యావారి భిప్రాయము గలిగియున్నారని మార్చి 9 వద్ద రుష్యావారి వెల్లెగ్రామ విలేఖన వాగ్దానమున్నాడు. శత్రువుల వెల్లెగ్రామమునది హతముజేయవలెనని ప్రాంతివారు వెద్రెకును రక్షించుకట్టలయొక. జర్మనీయుల నైసకులను లెగిండుటే మిక్కి మండలివిజయమున కాధారభూతము. ఈ కార్యమునకై వను పూర్వమువారికి రుష్యావారిలై లేకబాదుకట్టలు చాలినంతగ వెలక లేదుట వాస్తవము. రుష్యావారి ఫెర్మిన్సు మొదలకు స్థానములను ఫెర్మిన్సు విదలిచెట్టలు యొక్క వాగ్దానములను విమర్శించగోరువారు మిక్కిలందలివారు వసుంత్రువున తమమీదబడుదురనియే జర్మనీయులైవును పరానువారివైదడిని జ్ఞప్తి కుండుచుకొనవలెను. కావున మహాయుద్ధము తగిలినావువును స్థానములను విడుదల కష్టించుటకంటె మూల విజయముల కిగ్గటందే శత్రువులను మునుము స్థానములను వదలుటయేమిది. అయాస్థానములను నివ్వవైసకులను గాక యంతరరతు మూలములనునువరము వాగ్దాన విచారించినట్లుల నానరాదు

రుష్యావారి ప్రకటనము

వెల్లెగ్రామ మార్చి 10:— ద్వీవానుండి గెలిగియా వరకుండు యుద్ధరంగమున విడిపోకాటులు జరిగినవి. ప్రేక్షకుల పూటనకతూర్పున జర్మనీయులు ద్వీవానుండి చాలయెత్తింది విఫలమనోభులైరి అయిబోదడుకాలమున రుష్యావారు వీరిపరసరముననుండు క్షిప్రమోదకమును దొమ్మిచేసి పట్టుకొనిరి. కందకమును రక్షించుచుండి భటులను వెల్లెగ్రామమున విడిచి నొప్పిరి.

జర్మను నొకలను ముందుట

లండను మార్చి 9:— బొగ్గుజేసికొని వచ్చుచున్న నాలుగు జర్మను నొకల సల్లపడుదగ్గమున మంచి వేయబడెను.

ఇటలీ

ఇటలీవారి యుద్ధకార్యముల కంతరాయము కలుగుట

రోమ మార్చి 10:— పర్వతప్రకటన కాలమున స్థితి సరిగకుండపోవుటచే యుద్ధకార్యముల కంతరాయము కలుగుచున్నది. ఇట్టిస్థితిని తమ కనుకూలించ నేసికొనవలది శత్రువులు ప్రేమను వస్తువులను గల్పిరి. ఈవస్తువులవేయట వలన ముందురాట్టు మున్నగుని పర్వత స్థానములనుండి నేలకు దొరిలి ఇటలీయులను స్థానములవైచి, వాగ్దానము మొనరించునని శత్రువులకలంపు. కాని మాస్టాగులు కేమిత్రిమేని నవ్వము కలుగలేదు. విహానోరంగమున పర్వతమునునుటూ పూవాదేశమునుండి లేవవైస్వయుల నిటాలియనుల నుండి నకు బంపగలిగిన ప్రయత్నంబుడెను.

బొంబాయి వ్యాపకబాది మోసము చేయుట:—కాజీ
మహమ్మదు ఇస్మాయిలు అను నరనికి ధన మగత్తునున్నట్లు. తన
మన్ను ఇండ్లవలన తన యావసరము గడపు కొనవలసి ఇండ్ల
తాలూకు దస్తా కేజులకు 10 టీసీ, తేదీల పత్రికారము విరియ
వేయు నిమిత్తము యాహులు నయాని అం స్తీవకు చేరికరిచ్చె
ను. స్తీవకు గా రీతకృణల తమ కడ మాకు నువర్సరము
అందుకొనవలసినంతమున కాజీమహమ్మదు గా కిచ్చిచేసిరి.
పత్రికములతో కొన్ని కనుగడలేదు. స్తీవకు గా రీతతో నొక
దాని నమ్మి పైకేముకు వినియోగపరచుకొనిరియు. క్రియకా
లమున బొర్బోరి చేయబడిన బాగామ్మీనామా నువర్సాగ పర
చి రసము కాజీమహమ్మదు గారి కిసంతరమున తెలియదవ్వెను.
మహమ్మదు గారు స్తీవకు గారి పై రాజధాని నాణగ మేజిస్ట్రే
టు (బొంబాయి) గారి యెదుట కేసును బాఖరు చేసిరి. కేసు
ఇంకను విచారణమున నున్నది.

విషయానుక్రమణిక.

గుంటూరు మునుగు పాఠశాల	8
ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము - హిందూ దేశము	4
విద్యోగా మహాసంక్రమణము	
విద్యోగము వార్తలు	5-6
ప్రాచీన వార్తలు	7
ప్రధాన వార్తలు	
సామ్రాజ్య నిర్వహణము	8
మద్రాసు నగరపాలక సంఘము	9
చెన్నై పుర కార్పొరేషన్	10
ఇంగ్లీషు పత్రికలు	11-12
క్రికెట్ క్రీడాకారుల ప్రావీణ్యముల పరీక్షణము	13
కావ్యాలు	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం. మార్చి నెల 11 వ తేది

శనివారము.

సామ్రాజ్య నిర్వహణము

'ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము - హిందూ దేశము' అను శీర్షికతో సిక్కిలోగాను మద్రాసు మెయిలు పత్రికకు వ్రాసిన వ్యాసమును ముద్రించినందున నేడును ఆ పత్రికా సంపాదకుల యనునతిచే ప్రకటించితిమి. అందులోని యభిప్రాయములు సామాన్యముగా మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు ఆమోదనీయము లయినవి. బ్రిటిషు సామ్రాజ్య నిర్వహణమున భౌగోళికమును నడుపుటకు హైదరాబాదుకి స్వపరిపాలన యుండినదిగాని ఏలుకాదని అధినివేశములు వాదించుచున్నది లోగానును మద్రాసు మెయిలు పత్రికయు వ్రాసిన సందర్భమున హైదరాబాదు వారిలోతక్కువ యేకీభవించు రహస్యమునంది యున్నారేద. మద్రాసు మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది మన స్వపరిపాలనాసమస్య మనకును నాంగ్ల భూమికిని హైదరాబాదు సంబంధించినదియే కాని అధినివేశముల కంటి సంబంధించినది కాదు. అందుచేత వస్తువును బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును కలవరకరచుచుండు సామ్రాజ్య నిర్వహణ సమస్య వాలోచించుటలో మన స్వపరిపాలన సమస్య నొకవైపున నుంచి మనకు ఆ సామ్రాజ్య నిర్వహణమున నెట్టి భౌగోళిక కలుగవలయు ననుటను మనమందరమును కలసి యాలోచించుకొనుట యత్యవసరము. ఈయవసరమును మద్రాసు మెయిలు పత్రిక చూపి హైదరాబాదు భూమిలోని స్వపక్షములను ప్రబోధించుట నిజముగా ప్రశంసనీయము. సామ్రాజ్య సమస్య పొడసూపునప్పుడు అందులో మనకు ఇంత శ్రద్ధయుండవలెనో అంత శ్రద్ధ మనలోపాటు లాభాలాభముల నందగల సామ్రాజ్యసాధకులకు నుండుట యొక వివరీతము గాదు. అందులోను సామ్రాజ్య సమస్యలో అధినివేశములకంటె తల్లిదేశమునకు మన పరిస్థితులకు బట్టి యెక్కువగా తోచుకొనిన మనలను మన సామ్రాజ్యసాధకులు నుటబెట్టుకొని నమన నుండించుటయు సహజముగానే యున్నది. కావున మన స్వపరిపాలనవిషయమున మన సామ్రాజ్యసాధకులతో మన మొత్త పోరాడవలసియున్నది సామ్రాజ్య సంబంధములలో ముఖ్యసంధి ఏర్పడినప్పుడు మనస్థానమును మనము

సాధ్య మగు సంతరింపకును సంపాదించ నమట్లక పోయినయెడల మనకు మాత్రమేగాక సామ్రాజ్య మాత్రముమీది గూడ సన్మాయము చేసికొనిన వార మగుదుము. అయిన మనకు మనపాలనము స్వరాజ్యము నిర్మివేసినచో అధినివేశములు నోరెత్తుటకే పీలుండదు కదా మును స్వపరిపాలనకై యేల మొదట ఆందోళన నడువరాదు అను ప్రశ్న సహజముగా నెల్లరకును దోచవచ్చును అభివృద్ధి యందు ఇదియును అదివేనుక ననుమాటలు పనికి వచ్చునని ముఖ్యవారలలో మేము చేరలేదు. జీవిత సుతమును నొక్క ప్రవాహము. ఇందులో లీనమగు చిహ్నవంతము లెల్ల యుత ముత ము రీతిని జీవమొసంగించి గాని ఈ సుతప్రవాహము మొక్క సంభారణకై మేర్పడకు. కావున మన స్వపరిపాలన పాథమికమునకు మనము ఇతర మార్గముల నుపయోగించుకొన కూర్చుంటు తగదు. మద్రాసు మెయిలును సిక్కిలోగాను స్వపరిపాలన విషయమై వ్రాయుచు మన కెక్కువ యన్యాయము చేసిన వారలకు సూచించుచును. సిక్కిలోగాను మాన్యుప్రభువు ఏ ప్రాంతముననో చెప్పిన మాటలను బుకన్పరింపకొని సామ్రాజ్య దేశముల మోడించి ప్రాతీధ్య ప్రభుత్వము హైదరాబాదుకి పనికిరాదని అనవా పనికిరావన్నను ముందునకు యుగములమీద పనికిరావచ్చునని యు వ్రాయసాహించినారు. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక యెప్పటికైనా సెబాకొనక. పౌరస్త్వ సామ్రాజ్యవిభేద మితరూపము నొక్కువట్టివారు మానవైక్యమును గమనింపలేకపోవు చిత్రము గాదు. జీవనమును తూర్పు పక్షములు ఉత్తర దక్షిణములు సామీప్యమూలములు నడుభేదములను తుడిచివైచుచును నేటి మహాశాస్త్రీయ కరణముల కత్తిని వీర కమగకు తక్కువగా లెక్కవేయుచున్నట్లు కాన్పించుచున్నది. సామ్రాజ్య నాగరకము పౌరస్త్వాభిప్రాయమును మాన్యమున తేజస్సును బుట్టించినరీతినే పౌరస్త్వనాగరకము సామ్రాజ్య నాగరకము దాకి అదలి ఉండుకను గాన్పివైచుచున్నది. నేటిసంగ్రామ ఫలమీ పౌరస్త్వనాగరక ధాకను హెచ్చించుటకు పోషకు ననుటకు సందియములేదు. నేడవియందు నిరుక్తులయిన ప్రజలు విషయ తృప్తికారకులమును అభివృద్ధిపరచుచుట పౌరస్త్వ నాగరక సామ్రాజ్య నాగరకము లకు వ్యవహారపక్షమునుండి చూచితిమేని పౌరస్త్వనాగరకపు దెరువుగాని సామ్రాజ్యనాగరకపు దెరువు గాదు. మాకుంజూడ నేటితోకమున త్వరత్వరగా మానవస్వభావైక్యము కలుకారణములచే వాస్తవము గాజొచ్చినదియనుట సిద్ధాంతముగా దోచుచున్నది. మరియొక తత్త్వముగూడ సుస్పష్టమే. మానవుడు ముక్తితుడై స్వాతంత్ర్యము కోరవలయు ననుటయు తప్పును దారియే యగుచున్నది. స్వాతంత్ర్యముచేత స్వాతంత్ర్యము వృద్ధియగుచున్నది. అవకాశమున్న నన్ని కత్తులు ప్రయోగమార్గములం బడి లేచి విజృంభించుచున్నవి. నేటి సంగ్రామమున మన మిత్రులందరియే యిందుకు తార్కాణము. వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమునకును ప్రాతీనిధ్య ప్రభుత్వమునకును బాహుమగు విమర్శకంబునకును అనిర్వరధ వ్యాపారమునకును నాలవాలమగు నాంగ్ల భూమి, కక్షప్ర

భుత్వమునకు గట్టిపట్టుగొన్న యగు నాంగ్ల భూమి, యుద్ధమునకు వెంటో సిద్ధపడియుండుని యాంగ్ల భూమిలో ఎన్ని యవతారము, పునతన పూర్వస్వ రూపమునకు సంతయోభిన్నమై విరగకుక శిక్షతో పదులవ భు సిద్ధపడిన జర్మనీతో పోరుటకు వలంతి కాలేదా? ఈ విషయమిది మానములలో నాంగ్ల భూమి ఎన్నితప్పులు చేసులేదు? అందువలన నసమర్థత కలిగినదా? దీనియర్థమునెల మానోదరులు మమ్మును గురించి వ్రాయునప్పుడు ఆలోచింపవలెనియదు. ఒక్కవర్తమా మిత ఆకలిపురకు మనసోదరులు తెచ్చుకొనవలయు ననుట సులభముగా కదలజాలని మానవ స్వభావమునకు వ్యతిరేకముగనేమో. అందుచేత మన మొత్త పరిశ్రమ చేసినను ఎంతపోరాడినను నేను మనము ప్రారంభించియుండు స్వపరిపాలన సాంఘికము నింత త్వరగా మనపాలనా ఫలవంత మొనర్తురనుట కల్ల. వారు చాలకాలము కట్టుననినదానిని మనము స్వల్ప కాలముననే తీర్చుకొనుట మన ప్రయత్నము మీదనే ఆధారపడి యుండును. నేడు మద్రాసు మెయిలు ఆంగ్లీకరించిన మట్టుకైనను విభేదములేక సామ్రాజ్యాభిప్రాయము ఇంతత్వరగా నంగీకరించునని యెవ్వరైనను యుద్ధము ప్రారంభమగుటకు మున్ను తలచియుండిరా? 1897 లో వెల్లీ కమిషను నెడుట కీర్తికేసును గోకలే ముకార్గకు ప్రతినిధులను ఆంగ్లరాజ్యాంగ సభలో నియ్యవలసినది యని కోరెనుగదా, దానిని పడు నెనిమిది ఏడులుగా నెవ్వరాలోచించిరి? 600 సభ్యులలో నార్గురను ఇయ్యవలెనన్నప్పుడు తోడుగాని యభిప్రాయములు నేడు సామ్రాజ్యనిర్వహణకు నేర్పడనుండు సభలో మూడువందల సభ్యులలో ముప్పదిగురను ఇయ్యవచ్చునని యుపక్రమించుటకు గలచించినచో నేటి చాలకాలము, పట్టు' నను వాక్యమునకు సర్థములేదని యర్థము కాకపోదు. సామ్రాజ్య కార్యనిర్వహణ సమస్య కూక నీ యర్థమునే బోధించుచున్నది ఇది నేడు కనుపట్టినది గాదు. మారు సంవత్సరముల క్రిందట అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు బ్రిటిషువారి చేతి నుండి జారిపోవు సమయముననే ఈ సమస్యకు జన్మము కలిగెను. అప్పుడు ఆడముస్కిత్తు మున్నగు మహారాజవీర్జిత సామ్రాజ్యనిర్వహణ కార్య సంఘము నిజము కాజాలదనియు అధినివేశములను వానిదారిని బోధియ్యవలసినదనియును వాదించిరి. అయిన గడిచిన సామ్రాజ్యమును వదలిపెట్టుటకు వెన్నరియన సామ్రాజ్య? కావున అధినివేశములను వదలిపెట్టుట లేదనియే యనుకొని ఆడముస్కిత్తు సహాయ చేయ దొరకొనియెను. అధినివేశములు ప్రతినిధులను ఆంగ్లరాజ్యాంగసభకు బంపవచ్చునని యభిప్రాయపడెను. కాని సంయుక్త రాష్ట్రములు వేరువేరులలోని యుపక్రమ ముగి పోయెను. మరిల నియ్యది 19-వ శతాబ్దపు తుది పదులలో ప్రారంభ మయ్యెను. కాని అధినివేశములను అధినివేశ పక్షముల వారును గడచిన ముప్పది యేండ్లకు పైబడి ఆందోళన జరిపినను నేటికిని సామ్రాజ్య సంఘ మొక్కటి మాత్రము అధికార విరహితులు కాననచ్చుచున్నది. ఆంగ్లరాజ్యాంగసభయు ఆంగ్లమంత్రినగ్రమును నిజముగ సభికారమును వహించియున్నారు.

సామ్రాజ్యమును ఇప్పటి నుహాసంక్రామమున దిండుటయందును ఆంగ్లభూమియే సర్వస్వత్వముగా ప్రవర్తిచింది. సామ్రాజ్య విభాగములు ఇక్కడికి వచ్చితిని అంగీకరించి హృదయపూర్వకముగా తోడ్పడినవి. శత్రువును భంజించుటయందు మాతృభూమిలో సమానదీక్షను గైకొనినవి. కాని జవాబుదారీ భరించుటతోనే స్వాతంత్ర్యములను అభిలషించుట సహజము. ఇప్పటికే కనడామూర్తి ఆంగ్ల సంత్రముండలితో కూర్చుని విషయము లాలోచింప నాహ్వానింపబడినాడు. అధినివేత రాజనీతిజ్ఞులు ఆంగ్ల రాజనీతిజ్ఞులయు మిత్రముండలి రాజనీతిజ్ఞులయు సమానవేతములకు పీఠవంజియున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో నికముందు అధినివేతములు, ఎన్నడో చేసే ఆంగ్ల సంత్రముండలికి సలహాలిచ్చు సామ్రాజ్యసభలో తనివి నంది యుండజాలవు. సిద్ధి లీగాదు నూచించిన మొదటి కథకి అనగా ఇప్పటి సామ్రాజ్య సభను పెంచి దానిని పెద్దసలహాసభ నొనర్చుటను నియ్యకం దురని నమ్ముచాలము. ఇయ్యకొనినను నది తాత్కాలికమే యని లీగారే యభిప్రాయపడుచు న్నారు. కావున ప్రత్యేక సామ్రాజ్యరాజ్యాంగమునుగురించియు దానినూగి వర్షము ప్రత్యేక కార్యనిర్వాహక మంత్రి మండలిని గురించియు నాలోచించి విచక్షింప దగి యున్నది. ఇందులో హైందవభూమికి జనసంఖ్యకు బట్టి ప్రాతినిధ్యము దొరకునటుట నిలంపరానిదని మేమును లీగారిలోను మద్రాసు మేములుతోను ఏకీభవింపచున్నాము. తగినందరు సభ్యులను సుపాదించుటే మనకర్తవ్యము. వారు ప్రజాప్రతినిధులగుదురా యచుటకు ప్రత్యుత్తరమునకు శాసన సభల అంగీకరణములపై నాధారపడి యుండును. దీనిని మార్చుకొనవలెననివిధుల స్వభావమును మార్చుకొనినవార మగుచుము. రాజప్రతినిధినియనుము లుండవలయునా, ప్రత్యేక సంఘముల అనగా హిందువుల హక్కుదీనినాది సంఘముల ప్రతినిధులుండ వలయునా, యను ప్రశ్నలును మనదే శాంతిగ్రహణింపబడునాదే ఆధారపడగలవు. కార్యనిర్వాహక సభలో మనపక్షమున ఆంగ్ల ప్రభుత్వ నియమితుడుండలేనని మేములు కట్టిక అభిప్రాయపడినది. అప్పుడు ఆంగ్ల ప్రభుత్వము ఆంగ్ల ప్రజాప్రతినిధిసభానిర్వచితము కావున స్వాత్మకువేల్చి ఇదివరకు విర్రండులకునిచ్చినయట్లులే నూనిన ఆసభలో ప్రాతినిధ్య మియ్యవలసి యుండును. అప్పుడు కాదు మావరము కార్యనిర్వాహకుడు మాలాభాలాభముల నాలోచించు స్థితియందుండును. ఈవిషయమును మేములు పత్రికా సుపాదకుల వంటివారాలోచింపవలసి యుండును. మాకు స్వరిపాలన నిచ్చినప్పుడు ఆ ప్రాతినిధ్యమును తీసివేయవచ్చును. లీగారు చేసినవి సలహాలు మాత్రమే గురుచేత విశేషసూక్ష్మవర్చనకి దిగక మొత్తముమీద మేమును మేములు ప్రతివలెనే లీగారిలో నేకి భావమును దెలిపి మనదేక మీ సమస్యను ఆలోచించి తరుణమును బోగొట్టక సాధ్యమైనంతవరకు తమ స్థానమును తాము సుపాదించుకొన బ్రయత్నింతురు గాక యని కోరవలసియున్నాము.

మద్రాసు నగరపాలకసంఘము.

నిన్నటిదినము మన నగరపాలకసభ్యులు సమావేశమై 1916-17 వ సంవత్సరపు టాదాయవ్యయ పట్టికను ఆలోచించువారైరి. ఈ సంవత్సర మీ టాదాయవ్యయపట్టికను సిద్ధముచేయుటలో పుర పాలనాధ్యక్షునకు మువ్వరు సభ్యుల యుపసంఘ మొకటి తోడ్పడినది. ఇది యొక్క కొత్త విశేషము. దీనికై అధ్యక్షుడు ప్రశంసాపాత్రుడే యగును. కాని ఈ సంవత్సరమే చిత్రముగు సంవత్సర మగుటచేత కొత్త యుపసంఘ మేర్పడుటచే నగరపాలకసంఘ పు అసహాయత జయటకుకలుకంటే హెచ్చుఫల మేమియు కలుగలేదు. కొత్త యుపసంఘము వారాలోచించిన సంగతులను స్థాయి సభ్యుమునకు బంపలేదను నొక మొరయు వినవచ్చినది. కొత్త యుపసంఘమువారై నను ముఖ్యముగా వివరముగా మోయదలచిన ఒకపుటను విమర్శించుటతోనే కాలము గడపినారుకాని ఆదాయవ్యయపట్టిక నంతటిని నూత్నముగా బరీక్షించి యుండలేదు. ఇది లోపములతో కూడుకొనియున్నను మన నగర పాలకచక్రములో అధికాసంఘము పట్టిక నూచనగా కానవచ్చుచుండట యభివృద్ధికాదని యెవ్వరనగలరు? ఈ స్వల్పాభివృద్ధితో నొక మహారథమును గూడ వినవలసివచ్చుట నిజముగా నగర పాలకమేలును గోరువారలందరకును విపాదకరముగా దోచు పోదు. మన నగరపాలకసంఘము వారి అధికస్థితి మిక్కిలి శోచనీయముగా నున్నది. మన నగరపాలకులు పండితులు యాటలకు నైనై డార వ్యయములను బెంచుకొనుచు పోయినారు. ఆదాయమును పెరిగినది కాని వ్యయమంతకంటే ఎక్కువగానెగి పోయినది. కొత్తచట్ట మేర్పడిన 1904 వ సంవత్సరము మొదలు ఆదాయము 17½ లక్షలనుండి ఇదివరకొ మ్మిదిలక్షలకు పెరిగినది. వ్యయము 17లక్షలనుండి 34 లక్షలనుండి, నిరంతర వ్యయము 1906-07 నుండి సంవత్సరమునకు రెండేసిలక్షలు మూడేసి లక్షలు హెచ్చిపోయినది. అప్పులపై న పడ్డి 1904-5 లో కిలకుల 8 వేలుగ నుండినది. ఇప్పుడు 5½ లక్షలయిపోయినది. ఇంత జరిగినదికదా ఆదాయ మార్గములు సరళములుగా నున్నవా యనిన నది యునున్న. ఇటీవల ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన యొక ప్రకటననుబట్టి ఇడ్లమీదను భూములమీదను వేసిన పన్నును విచారించిన యెవల ఈనగర ము ప్రథమగణ్యముగా కన్పించుచున్నది. ఇట్టిపరిస్థితులలో ప్రతిసంవత్సరమునకు మన నగరపాలకులు ఆదాయముకంటే కొన్నిలక్షలు హెచ్చు వ్యయమే చేయుచువచ్చినారు. దీనిని సర్దుకొనుటకు నొకయుపాయము వినియోగింపబడినది. నిలవద్రవ్య మెప్పుడును శాసనసభకారము కొంత యుండవలెను. దానితోగూడ కొన్ని పనులకు ముజూరై ఆనవులు కాక నిలిచిపోవునపుడు వానిపైకమును నిలుచుచున్నది. ఈపనులకుగాను ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటులిచ్చుచుండును ఆగ్రాంటులను సమ్మకొనియే నగరపాలకులు వ్యయమారంభించు చుండురు. కాని ఆగ్రాంటులు నిర్ణయము లేనినగుటచే ముచిననుయమున గళబద్ధ మేర్పడుచున్నది. పైన మేము వినరించిన అనాలోచిత కార్యక్రమము కారణముగను నిసంవత్సరము ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటులు నాలుగు లక్షలకంటే దమ్మిడి ఎక్కువ యిచ్చుట తే దినుటవలనను మన నగరపాలకులకు మహాసం దిగ్ధావస్థ వర్పడినది. నీటిసరఫరాకును కాలువలకు నునైవారు ప్రారంభించిన ప్రారంభముల చరిత్రచే నేటిదినము మహా విషమూవస్థ వర్పడినది. అందుల కని ప్రత్యేకముగా నేర్పడిన ఇంజనీరుగారు 1910

లో ఆనవులకు 150 లక్షలు చాలు నని మునిపు వేసిరి. 1913 లో ఈయంకె 184 లక్షలకు పెరిగెను. 1915 లో మరల 225 లక్షల యి కప్పట్టెను. 76 లక్ష లిప్పటికి కప్పవడినది. రాబోవుసంవత్సరమున నిదివరకు చేసికొనిన కట్టాకుల ననుసరించి లక్షలకొలది వెలచేయు వస్తు సముదా మము వచ్చి నగరపాలకుల పై బడగలను. ఇప్పటికి నెంతో వస్తుసముదాయము చేర్చబడి యున్నది. ఎదరో ఉత్తమాధికారులు మొదల కురిపివనివారి వరకును కనిచేయుచున్నారు. ఈవియతయు ఆనవుల విశేషవస్తువు రాకమానను. మిక్కిలి తగ్గించి పని చేసినచో 14లక్షలకునవి ప్రత్యేకము ఇంజనీరుగారు తెలియజేసినారు ఇది కారణముగా నిసంవత్సరము ఆదాయవ్యయపట్టికలో 5లక్షలు తక్కువ పడినది. ఎచ్చుబెచ్చటి నిలువనో తీసికొనివచ్చి వ్యయపెట్టినచో ఈయెరులక్షలకు పూడు తలపెట్టినారు. అనగా రానుండుసంవత్సర మారంభ మున కప్పుకి చేత నొక్కకాను నిలువలేని పరిస్థితి వర్పడినది. శాసనసభకారము 85,760 లో నుండు యుండి తీరవలయును. కావున ప్రత్యేకము కన్నులు హెచ్చింపవలసివచ్చినారు. దీక్షములపట్టు హెచ్చింపబడినది ఇడ్లపన్ను హెచ్చింపబడయన్నది. తైలపు రేటులు కూడ హెచ్చింపబడనుండెను. కాని నగరపాలకసభ్యులవృత్తి రేకవిమర్శచే నామున క్రమములోపివేయబడినది. ఎన్ని మార్గములకుగివ ద్రవ్యముననుకూడనిచో నగరపాలకులు ఆవ్రానకు పోదురట! విన్నటిదినము జి.వీ.వలేకగారు నగర పాలక సంఘాధ్యక్షులు వ్యయములను తగ్గింపవచ్చునని చెప్పిరి. ఆపక్షమున మార్గమున్నదని ఇదివరకు తెలిపియుకూడ అధ్యక్షులు పని చేయు కుండుట చిత్రము. ఎట్లైనను మన నగరపాలకసంఘము దివా లాస్థితికి వచ్చియున్నదనుట స్పష్టము. ప్రభుత్వము వారును పలుమారు హెచ్చించినారు! ప్రజాప్రతినిధులకుపట్టుటకేనిలు లేకుండ జేసి పై అధికారమున తముతనుచేతయందేముచుకొనిఅత్యధికారమును కొరడాదెబ్బ కొట్టుటకుమాత్రమే నాలుకేంద్రకాక పర్యాయము వినియోగించియెవల పట్టి హెచ్చుక లేమి లాభమును కలుగజేయునో ప్రభుత్వము వారే ఆలోచింపవలసియుండును. 1917-18 లో మానగరపాలకులస్థితి ఎట్లుండునో చూడును. నిలువ దమ్మిడి యుండను. అప్పులు 80 లక్షలకు పైబడను. నీటిసత్తులు మురుగుకాలువలకు పని పూర్తియగుటకు రమ్యామి 135 లక్షలు కావలసి యుండును కొత్తపన్నులు వేయుటను మార్గము యుండును. ఉత్పత్తిలో పరిపాలన నెల్లు వడిపీకు వలెనో ప్రభుత్వమువారే నిర్ణయింతు రని వచ్చుచున్నాము.

లజపత్ రాయగారి చిరుగ్గంధము.

హైందవ భూమిలోని రాజకీయ పరిస్థితులు చుండిన తలంపులు, అచ చిరుగ్గంధములజ తో రాయగారి హైందవ భూమిలోకి తేలరాదని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి యున్నారు. ఇందులో హైందవ పత్రికలకుండియు ఆంగ్లపత్రికలకుండియు ననురాదము లున్నది. ప్రభుత్వము వారేకారణములనుబట్టి నిరోధించినచో నంగలి సందృభము తెలియదనకును జెప్పబలము. కాని ఇది నిజముగా నుపగ్రహిద్ద లజపత్ రాయగారి గ్గంధమే యగునని నేకేశున నొక విధము గు మనోవైకల్యము మార్చితిని కలుగక మానదు. ఆంగ్ల గ్గంధ మయిన యెప్పుడు విజ్ఞాన కుండునుగాని ఉత్తరగ్గంధమగుగాన నిరోధింక కుండియెవలగి బాగుండి యుండు నేమో!

కూనూరు నుక్కకాటు చిత్రాల్పములు:— వైదిక తాల్పయపు ప్రధాన గంధమువారు మనకాను వైద్యక శాకాలలో ఈ నుల 15వ తేదీన కమాజేక మగుచును.

THE GREAT WAR.

Turkish Butchery: 40,000 Armenians Killed.

VERDUN FAILURE: GERMAN CROWN PRINCE MAD WITH RAGE.

Portugal and Germany: Rupture of Diplomatic Relations.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Absolute Contraband.
Extension of List.

LONDON, March 10.
In the House of Commons Lord Robert Cecil said the question of extending the list of absolute contraband so as to include every commodity vitally necessary to the enemy was being considered.

German Prisoners in Britain.

LONDON, March 10.
In the House of Commons Mr. Tennant said there were 13,821 German prisoners in Britain and 32,181 interned aliens.

Mr. Hughes at Cabinet Meeting.

LONDON, March 10.
Mr. Hughes attended the meeting of the Cabinet to-day.

New Zealand.

LONDON, March 10.
WELLINGTON.—Mr. Massey says that it will be impossible for either him or Mr. Ward to be in London in May.

Success of Steel Helmets.

ALLAHABAD, March 10.
LONDON, March 9th.—A correspondent at the British Headquarters says, that steel helmets are so successful there that there is now a talk of breast-plates and back-plates. He personally examined eight helmets the wearers of which would all have been killed had they been wearing caps. Some were unhurt and others slightly wounded. One helmet was dented eight times with shrapnel and had a jagged two-inch hole in the crown from a shell fragment.—("Pioneer.")

The British Front.
Artillery Activity on Yser.

LONDON, March 10.
A British communique says:—Last night we repulsed a small attack near the Hohenzollern redoubt. To-day the enemy sprang a mine near Givécachy, but no infantry attack was made. There was considerable artillery activity on both sides about the Ypres.

Pledge to Married Men.
Declared to have Been Broken.

LONDON, March 10.
A meeting at Cardiff of attested married men passed a resolution to form an association to protect their interests. It was declared that the pledge given by Mr. Asquith and Lord Derby had not been kept, and the meeting urged a revision by the Judicial Tribunal of the list of exemptions.

Silver Market Report.

LONDON, March 10.
Messrs. Montagu's silver report says that the undertone of the silver market continues good. Prices are well maintained and supplies are not large, but demand has somewhat broadened, though Indian bazaars and China have made only moderate purchases. Exchange on China is nearer parity than for some time past. The decree making the rupee legal tender in Egypt is interesting as a step towards the co-ordination of the local currency of the Empire. It also indicates another drain upon the stock of silver rupees. The Director of the United States mint estimates the world's production of silver in 1915 as nearly nineteen and three-quarters millions sterling.

Independent Candidate Elected.

LONDON, March 10.
Result of East Herts by-election:—
Mr. Pemberton Billing, Independent, 4590.
Captain Brodie Henderson, Coalition Candidates 3,559.
The result is noteworthy as Mr. Billing is fighting for improved air service. Mr. Henderson is a Unionist but has official Liberal support.

A Destroyer and Torpedo Boat Lost.

LONDON, March 10.
It is officially announced that the destroyer "Coquette" and the Torpedo Boat 11 struck mines and sank off the East Coast. The casualties were four officers and 41 men.

Army Estimates of Four Million Men.

LONDON, March 10.
The Army estimates provide for a personnel of four millions exclusive of Dominion troops and British troops in India.

Decrease of 40 o/o in Drunkenness.

LONDON, March 10.
Mr. Lloyd George told a temperance deputation that drink restrictions had caused a decrease of 49 % in drunkenness. He believed that people before the war was ended would realise that the future of the Empire depended on the settlement of the drink question.

Sir S. Jameson Operated Upon.

LONDON, March 10.
Sir Starr Jameson has been operated upon for kidney trouble. A second operation will be necessary.

Obituary.

LONDON, March 10.
The deaths are announced of Captain Bond Sholto, survivor of the "Birkenhead" and of Lord Ronald Leveson-Gower.

France.

THE VERDUN FRONT.
Multiplying Falsehoods.

LONDON, March 10.
PARIS.—The Official announcement says:—The situation near Verdun is unchanged. The Germans have not attempted any infantry attack. Reciprocal bombardment continued along the whole front. It was violent on both sides of the Meuse and intermittent in Woëvre. French batteries wrecked German trenches on Hill 425 eastward of Thann. The French again bombarded Convoys in Argonne. The French communique describes the German boast of the capture of Vaux as flagrant lying. It says that at the very hour that the Berlin telegram appeared a French Staff Officer was entering the fort at Vaux and found that it had not been attacked, but had remained in French hands. The communique points out that the Germans have been multiplying their falsehoods since the failure of their offensive.

French Progress.
Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, March 10.
PARIS.—A communique says:—West of the Meuse we continued to make progress during the day in the wood of Corbeau, almost all of which is in our hands. The Germans east of the Meuse made several attacks on our front from Douaumont to Vaux. One attack at the outlet of the village of Douaumont was shattered by our fire. Furious assaults against the village of Vaux were also repulsed with heavy loss. Finally the Germans launched violent massed attacks against our trenches bordering the bottom of a ridge on which stands the Vaux fort. These were repulsed, our curtain of fire inflicting enormous losses.

The activity of opposing artillery was most violent on both banks of the Meuse. There was an intermittent bombardment in Woëvre. We captured a trench in Upper Alsace after a grenade fight. Our artillery in Belgium and Champagne shelled enemy positions.

GERMAN MISCALCULATION.
Crown Prince Mad with Rage.
Kaiser Greatly Discouraged.

LAHORE, March 10.
LONDON, March 9.—The "Agenzia Libera's" Zurich correspondent says that the German staff, in planning the Verdun attack, gravely underestimated the French defensive strength. They calculated that ten days uninterrupted offensive would see the French lines broken and the Germans marching on Paris. The Crown Prince is reported to be made with rage. The Kaiser is greatly discouraged and has summoned Generals Hindenburg and Mackensen to a conference at Berlin on the situation.—("C. and M. Gazette.")

Dutch Business men's Opinion.

LONDON, March 9th.—The "Daily Telegraph's" Paris correspondent says that Dutch business men are unanimous that Germany is striking her last blow. She must succeed or go under.—("C. and M. Gazette Cable.")

The German Plan.

LONDON, March 9th.—Some writers regard the German attacks west of the Meuse and at Fresnes as an indication of a return to the policy of surrounding Verdun. This has undoubtedly been the object of the German retention of the St. Mihiel salient and the Crown Prince's attacks in Argonne.

The Russian View.

LONDON, March 10th.—The "Morning Post's" Petrograd correspondent, dealing the other day with the Verdun attack, reiterated the Russian view that the really important matter is the killing of Germans. The French should defend the position only while they afforded superiority of killing power. In diminishing the German personnel lay the whole secret of the Allies' success. Even for this the correspondent

TELEGRAMS.

admitted that France lacked the Russians' depth of territory available for this procedure. In judging the importance of the French abandonment of Regneville, Fresnes and other positions, it is necessary to remember that one of the objects of the German offensive is almost certainly to anticipate the Allies' spring offensive. Hence a retention of the French positions involving a diminution of the strategic reserve would be a greater German success than their abandonment with many Germans killed and the reserve intact. There is no indication that hitherto General Joffre has used any but local reserves.—("Pioneer.")

German Military Anticipation.

LONDON, March 10th.—The "Vossische Zeitung's" Military correspondent anticipates a great strategic counter-attack constituting a danger, although it will find the Germans prepared. Rumours of a projected German offensive in Alsace current prior to the attack on Verdun are being revived.

Russia.

Isolated Offensives.

A Trench Stormed by Russians.

LONDON, March 10.
PETROGRAD.—A communique records isolated offensives on both sides along the whole front from the Dvina to Galicia. Attempts by Germans at crossing the Dvina east of Friedrichstade were repulsed. The Russians at daylight stormed a trench near Olyk, bayonetting and capturing the defenders.

Italy.

OPERATIONS HAMPERED

BY BAD WEATHER.

Italian Lines Advanced.

LONDON, March 10.
ROME.—A communique says:—The continuance of bad weather is hampering operations in the mountain zone. The enemy sought to turn the bad weather to account by firing high explosives bringing down avalanches on the Italian positions, but the latter were not damaged. The Italians succeeded in advancing their lines in the rugged Tofana country in the Isonzo zone.

Greece.

King's Audience to M. M. Venezelos and Pasitch.

LAHORE, March 10.
LONDON, March 9th.—Budapest papers state that King Constantine has given audiences to M. M. Venezelos and Pasitch.—("C. and M. Gazette.")

Turkey.

The Armenians in Erzerum.
Massacre Before Russian Entry.

LONDON, March 10.
PETROGRAD.—There were forty thousand Armenians in Erzerum before it was captured, but only sixteen were found alive when the Russians entered. The others had been driven out before the fall of the fortress and were massacred by Kurds.

The Turkish Army.

LONDON, March 10.—The Turks are calling up men of fifty.

Persia.

The Russians in Persia.

LAHORE, March 10.
LONDON, March 9th.—A Russian official statement says:—We have occupied Cola, 37 miles west of Kermanshah.—("C. and M. Gazette.")

Germany.

Portugal and Germany.
MINISTERS RECEIVE PASSPORTS.

LONDON, March 10.
AMSTERDAM.—The Portuguese Minister in Berlin has received his passports, and the German Minister in Lisbon has been instructed to ask for his passports.

Naval Reservists Called Out.

LISBON.—A decree calls out the naval reservists immediately.

Meat for Germany.

Constantinople Supply Stopped.

ALLAHABAD, March 10.
LONDON, March 9th.—Advices from Constantinople received at Athens say that demonstrations, mainly feminine, have led to the prohibition of the further export of meat to Germany. A wagon load was stopped at Adrianople and the meat sold to the population.—("Pioneer Cable.")

German Activity in Baltic.

LONDON, March 10.
ROTTERDAM.—Only three steamers have entered the waterway in forty-eight hours, apparently owing to the activity of German warships.

EGYPT.

Talk of Invasion of Egypt Ceases.

LONDON, March 10.
A letter from Constantinople received in Athens states that all talk of an Egyptian expedition has ceased since the fall of Erzerum.

TELEGRAMS.

AFRICA.

The Fighting in E. Africa.
General Smuts' Advance.

LONDON, March 9.

A communique from East Africa says that troops under General Smuts advanced against the German forces in the Kilimanjari area. General Smuts on the 7th seized the crossings of the Lumi river with insignificant losses. Several counter-attacks by the enemy were successfully repelled.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, March 10.

The following telegram dated the 9th instant has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The French are holding their own in the battle of Verdun. West of the Meuse the enemy attempted to make fresh progress under cover of intense bombardment, but the attack with great effectives against Bethincourt position was repulsed while a counter-attack drove the enemy out of the greater part of the wood he had occupied on the 7th on the right bank of the Meuse.

The enemy bombarded the region of Douaumont with great violence, but the French repulsed the attack east of the fort while the Germans re-occupied Hardsaumont Redoubt which the French captured on the 7th.

In the Woivre artillery duel is very severe the French batteries vigorously replying to the Germans.

In Champagne east of Tahure the French recaptured the element trenches which the Germans captured on the 6th and repulsed counter-attacks.

In Upper Alsace the French recaptured the trenches captured by the Germans on the 12th February.

The British report mining activity. The Russians report the capture of Zurich, 41 miles east of Trebizond.

Salute of 20 Guns to Sir Pratap Singh.

DELHI, March 10.

The following is published in current issue of the "Gazette of India":—

Foreign and Political Department:—A personal salute of twenty guns will be continued to Major-General Sir Pratap Singh for life.

Lajpat Rai's Pamphlet Prohibited.

The commerce Department:—Bringing by sea or by land into British India of any copy of the pamphlet entitled reflections on the political situation in India with a personal name and extracts from Indian and English newspapers etc. by Lajpat Rai of Lahore, India, is prohibited.

Delegation of Powers.

DELHI, March 10.

The following is published in the current issue of the "Gazette of India" in the Home Department:—

In exercise of the powers conferred by the Ingress into India Ordinance, 1914, read with Foreigners Ordinance 1914 and Emergency Legislation Continuance Act, 1915, and in modification of the notification of the Government of India in the Home Department No. 1374 dated the 12th September 1914, the Governor-General in Council is pleased to delegate to the Commissioner in Sind in regard to the area administered by him the powers delegated to the Local Government of Bombay under the said notification.

Calcutta.

Mrs. Drummond Discharged.

Donaldson to be Prosecuted for Perjury.

CALCUTTA, March 10.

At the High Court this evening before the Chief Justice and a special Jury the hearing came off of the case in which Mrs. Drummond was charged with attempt at murder and causing grievous hurt. The Prosecution case was that David Donaldson a mill assistant of Anglo-Indian Jute Mill was on intimate terms with the accused. The Mill Manager asked Donaldson to sever connection with her and he returned her the ring she had given him. On the night of the 5th November last she came to the Mill with a loaded revolver, shot Donaldson and tried to commit suicide. Donaldson told this story to the Police and Magistrate. At the High Court Donaldson deposed that he shot himself and Mrs. Drummond shot herself for they were tired of their lives. The Jury by seven to two found the accused not guilty of both charges and His Lordship discharged the accused. The Standing Counsel intimated that on Monday he would apply for sanction to prosecute Donaldson for perjury. His Lordship agreed and released Donaldson on furnishing two sureties for Rs. 2000 each.

United Provinces.

A Question of Mahomedan Law.
Suit in Allahabad High Court.

ALLAHABAD, March 10.

Before the Chief Justice and Mr. Justice Rafique, at the Allahabad High Court, the hearing was concluded of the case in which the point at issue was whether, under the custom of the Punjab Mahomedans, daughters were excluded from succession to property. It was stated in the course of the hearing that a property in Bulandshahr had been granted to one Aghar Ali by the British Government for loyal services during the Mutiny, when he rendered valuable services by protecting European residents and taking measures

TELEGRAMS.

to prevent the rebels from crossing into Azamgarh district from Gorakhpur. He died in 1856, leaving two widows and a son named Ali Ashgarh, who was the plaintiff in the case. The suit was opposed by the Court of Wards on the ground that no such custom was proved, nor could such a custom be established against the Mahomedan law. Their Lordships reserved judgment.

Vedic and Unani Exhibition.
Opened by the Nawab of Rampur.

RAMPUR, March 10.

His Highness the Nawab of Rampur opened last evening the "Vedic and Unani Exhibition" in connection with the Sixth Session of the All-India Ayurvedic and Unani Tibbi Conference. On arrival at the pandal His Highness was received by Hazik-ul-Mulk Hakim Ajmal Khan. Pandi Thakur Dat of Lahore, in requesting His Highness to open the exhibition, dwelt on the efficacy of indigenous medicines and urged on their patronage. The Nawab of Rampur, in reply, expressed full sympathy with the movement which the exhibition indicated and which he thought would greatly benefit the cause. There was a large gathering of Hakims and Vaides from all parts of Northern India.

Punjab.

The "Zamindar" Prohibited
From Publishing War News.

LAHORE, March 10.

The "Zamindar" in its yesterday's issue explain how it ceased to publish any war news. It reproduces a letter dated the 26th February by Mr. Kettlewell, Additional Secretary to the Punjab Government stating that His Honour the Lieutenant-Governor has been pleased to direct (in the interests of public peace) the publisher of the "Zamindar" not to publish any news relating to the war.

The Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, March 10.

In the Lahore conspiracy case supplementary trial Messrs. Mukund Lal Puri, Dr. Allen and Rauf Ali, Counsel for defence have concluded their arguments. The first agreed that at the most the conduct of the accused might amount to preparation to wage war punishable under Section 122 Penal Code and that there could be no secret waging of war. Counsel contended that perhaps even the Government did not know that any serious design was afoot until statements of approvers have been recorded during the investigation of the case. Counsel further observed that whereas in the English law waging war and preparation to wage war constituted the same offence it was not so in the Indian Law. Dr. Allen observed that the Ferozepur raid was only a local affair that one of his clients was a boy and not a free agent and that one accused Phera Singh had suffered for his loyalty, as some prosecution witnesses did not like his resistance to use the school for seditious purposes. Rauf Ali spoke of the loyalty of some accused and military services of their relations.

Burma.

Burma Sedition Case.

Trial by Special Tribunal

RANGOON, March 10.

The trial began on Monday, before the Special Tribunal, of seventeen persons under Section 121 and 121 A, 124, 125 A Indian Penal Code and Rule 25 Defence of India Consolidation Rules of 1915, in that they, at divers places, both within and without Burma, and at various times and occasions beginning from 1911 and up to the time of arrest, entered into a conspiracy to wage war against the King, collected arms and ammunition for that object, excited disaffection towards the Government, etc.

The first witness produced the sanction of the Local Government and asked for warrants. He deposed that he had personal knowledge of the facts and had examined witnesses, who deposed to the facts therein. He had discovered arms and ammunition and explosives in consequence of what he had learnt, and could produce evidence in support of the allegations set out in the complaint. He had copies of the seditious literature spoken of therein.

The complaint said that three or four years ago a seditious society was founded in America and a conspiracy formed for the purpose of depriving the King of his Sovereignty in British India and overthrowing by force the Government. In pursuance of the conspiracy a paper called "Ghadr" was printed and published in San Francisco in several Indian languages, amongst others Urdu and Urmukhi, and was circulated among the British Indians in the United States and Canada as well as in the Far East and India. It contained false statements with the object of stirring up hatred and contempt amongst the more ignorant classes of Indians against the Government and British and Loyal Indians, and persistently incited to mutiny and rebellion. Also pamphlets and violent seditious papers were similarly published and circulated among British Indians throughout the world in 1912, 1913 and 1914. They held meetings in various towns in the western part of the United States and Canada to engender hatred against the Government and to cause the British Indians in America to join in a conspiracy and also to subscribe money for printing and publishing and circulating the "Ghadr" and pamphlets in India to attain the object of the conspiracy. Indian soldiers were to be reduced from their allegiance. As soon as a rebellion started the troops were to be suddenly attacked and seditious literature and speeches used. Through efforts aforesaid many British Indians joined the "Ghadr" society, and, on the outbreak of the war, thinking the occasion favourable to carry out the aforesaid purposes, large numbers came on to India to carry out their designs. The majority of them went to the Punjab, and the months November and December 1914 and January and February 1915 marked a career of murder, dacoity, bomb-making, bomb-throwing attempts to tamper with the troops, circulation of seditious literature and holding of seditious meetings. Two of the accused, who learnt how to manufacture bombs and explosives,

TELEGRAMS.

arrived and proceeded, with the assistance of several other accused to make arrangements for carrying out the objects of the conspiracy. Towards the end of February 1915 several entered Burma and took certain premises in Kangoon for accommodation and meeting place. They visited divers places in Burma and preached sedition, advocated rebellion, consorted and confederated with persons in Burma and made preparations for smuggling "Ghadr" literature. Three of them duplicated "Ghadr" publications and despatched the same to Burma, addressed meetings in Sikh temples in Bangkok, advocated mutiny and rebellion, and one of them attempted to make a similar seditious speech at a Sikh temple in Rangoon. Others addressed meetings at Bangkok temples. They advocated mutiny, and then entered Burma with a similar object, and more especially to arrange with conspirators in India. One of those who joined in Singapore was in communication with another in Rangoon and left Singapore after the mutiny there and came to Fungoon towards the end of February 1915 and boasted that he had taken part in it and that he was going to the Punjab to join a rebellion there, and further attempted to get others to join at Granti Sikh temple. He joined with others at seditious meeting in the temple and collected subscriptions and arranged that emissaries to be sent to Burma in July 1915. They entered Burma in two parties via Karenni with "Ghadr" literature, fire-arms etc., and proceeded to Pyawbe, and there induced three sepoys, all military police or reserve battalion, to join them and gave them arms and instructions for making bombs and explosives, and "Ghadr" literature for circulation among military Police. One man was arrested at Maymyo in the act of attempting to seduce the men of the Mountain Battery to mutiny and giving them Ghadr literature. He has been tried, convicted and hanged. Another was arrested at Maymyo with Ghadr literature, arms and ammunition. The complaint concludes by saying that the order and sanction of the Local Government under section 106 Criminal Procedure Code and Rules (2) Defence of India Rules were attached thereto and praying that the accused be dealt with and punished according to law.

The Government Advocate mentioned that dynamite had been found and asked leave to destroy the same because it was dangerous to produce it in Court as an exhibit or to leave it where it was. The Court said that an application could be filed supported by an affidavit of an expert. Two witnesses were examined to identify the accused. There was no cross-examination.

Bombay.

Bombay Pleader in Trouble.

Charged with Criminal Breach of Trust.

BOMBAY, March 10.

Before the Fourth Presidency Magistrate a Pleader named Yakub Syani has been charged with criminal breach of trust as agent in respect of some title deeds belonging to Kazi Mahomed Ismail, and fraudulently using certain documents for equitable mortgages of the property in question, knowing that they were forged documents. The complainant, owner of several house properties, who was in financial difficulties, intending to raise money, it is alleged, handed over to the accused documents of ten different properties and asked him to sort them in proper sequence of dates, promising to pay for the pleader's trouble. When the papers were returned to the complainant after over three years, it is alleged, the last conveyance deeds of some properties were missing, and it was later reported to the complainant that the accused had mortgaged a property and made use of a forged general power of attorney at the transaction. The case is proceeding.

Bombay Legislative Council.

The Business at Next Meeting.

BOMBAY, March 10.

The Bombay Legislative Council meets in Bombay on Monday. Presentation of the revised financial statement will be the principal business. Several resolutions dealing with provincial matters stand in the names of non-official members.

The Hon'ble Sir Ebrahim Rahimtullah will move a recommendation to utilise the donation of eight lakhs of rupees given by Sir Mahomed Yusuf Soudagartowa for the foundation of a Moslem Residential College to be named after the donor, and establish either in Salsette or in the suburbs of Poona city, with adequate provision for teaching Arabic and Persian, the College to be open to students of all communities, provided that every Mussalman student applying for admission shall have priority over the students belonging to other religious denominations, and that a reasonable number of free studentships and scholarships be provided for poor Mussalman students attending the College.

The Hon'ble Moulvie Rafiuddin Ahmed will move a recommendation that, in the present state of Mahomedan education in this presidency, the best way of utilising the donation would be to award scholarships to deserving Moslem students in the various colleges and some recognised high schools out of the interest accruing from that sum.

Bombay Share Market.

BOMBAY, March 10.

The cotton mill shares ruled firm the rates being well maintained. Centrals advanced to Rs. 2150 and Madhows kept steady at Rs. 1337. Swadeshis kept firm at Rs. 1602½ and Standards at Rs. 11272. Crescents kept steady at Rs. 117½ and Colaba Land and mill shares steady at Rs. 1380. Currimbhoyas were unchanged at Rs. 255. Davids declined to Rs. 481½ and Fazulbhoyas kept firm at Rs. 460. Indore Malwas were firm at Rs. 240. Pettis are weak at Rs. 1910. Banks shares are neglected. Miscellaneous shares Bombay Burmahs were unchanged at Rs. 870. Tata Iron and Steel (ordinary) were firm at Rs. 133 and (deferred) declined to Rs. 427¼. Tramways are firm at Rs. 237½. 3½ per cent Government declined to Rs. 81 and small pieces at Rs. 81½ for buyers.

The Coonoor station is filling up rapidly and among the visitors arrived here during the week include a few nannies and their wives, from the Federated Malay States who will remain here for about five months.

శ్రీ కృష్ణరాయవారము

పాండవులకు గౌరవులను జరిగిన యాధ్యక్షమునకు ముందు ఉభయపక్షములకు సంధి చేయబడుటకు శ్రీకృష్ణుని రాయవారమును బరిశీలించుటకు ముందాతని కా కార్యము నేతః పర్యంతకలదాదా, యాతనియందు ౬ శంకముతో గూడిన దా నిష్కలంకమయినదా, మొట్టమొదటనుండియు పాండవ కక్షపాలియైయున్న యతః దీ రాయవారము సంకర్షణను నిష్కృష్టపాతమును బహించెనా లేదా యను విషయములు తెలిసి కొనవలసియున్నది. అం దాతని కర్మతలదా లేదా యను నిర్ధారణ యీ కార్యమునం దాతని మనస్సును స్థితిని జేర్చి చేయవలయును. అట్టి మనస్సుని గడగొనట కాలసి సభా మణిలే యాధారములు.

మీ సంభాషణలు మూడువిధములు. కేవలము మిత్రులతో నుండినవి, కేవలము శత్రువులతో నుండినవి, ఉభయ పక్షములవారియందును సమాభిమానముగ ఉద్ధృత్యులతో నుండినవి. ఇం దొకటికంటెగ బరిశీలించు. పాండవులతో నుండినవి యిట్లు. సారాంశ మిది. తీరహింసయును ముఖ్యముగ బంధు హింసయును కష్టములేక యొక్కోయొక్క మును లేవనెత్తునగు లేక శ్రుతియధర్మమునకు తోపము రానివిధమున తీరనము గడుపుటకు సంధియును మిచ్చి కష్టపడవలయునన్న ధర్మ రాజాతో దమకు గౌరవులు మున్ను చేసిం దు రా గతంబు స్మరణకు దెచ్చి యున్నామే జరుగుచో వారిం జం క శంకింపరాదనియు దానుమాత్రము సంతోషమున బ్రయత్నిం చెదననియు నేటి యెట్లయినను యాధ్యక్షమున కిద్దరూ గా నుండు నునియు చెప్పెను. కేవలవీరరసయోగ్యుడగు భీముడు కొంతమే నహించుటచేతను, సులరాజకార్య వికారమందగు తనకు యాధ్యక్షమునకు తోపు నూచుట కాన్నియటచేతను నాతని నాకారతనమునండి తనవీరహా వాక్యములచే సమాజ వీరర సమునకు దెచ్చెను. భక్తియు మ్రదగు నర్జునునితో గార్వశిద్ధి యగుటకుఁ దఁయుండేమియుఁ బ్రభావములేదనియుఁ బునఁ మృత్యువును చేసెదననియు దైవకృప యెట్లున్న నట్లుననియుఁ

చాలకాలమునుండి కారవులకే గలిగిన దుఃఖము హింసారణ్యమునందే నెంతయు బరిపించిన ద్రౌపదియఃఖమును మాన్పఁ గారవులు త్వరతో నోడింపవలయుననియు పాండవు లుండ రాజ్యలక్ష్మీమేళు లగుచుననియు నప్పటికే దార్చెను. చతురకు లేఫలమునానించి బిడ్డలగనునో యట్టిఫలమునకు ననపాటు తనకుమాటలు నేనుటలేదని పలుకు టంతిలో రట్టికొరతములఁ జేయుచున్నారనియు వాటియనుకు నుమునకును దగినఫలముకలుగక మానదనియుఁ జెప్పి యో యె. ఇక శత్రువులతో మాటాడవలయుననియు మొట్టమొద ానుటకు కొంచెము విరుద్ధముగానుండి దానిచే నాకరము నుండ వ తీ ా తి యని యూహింపవలసి వచ్చుననియు దానినించుకంత పరిశీలనా బుద్ధితో కాచినచో నది నుడియని తోచకమానదు. మొట్టమొదట హింసకుల నుండగనే కారవులకురేగి పండ్లు మొదలైనవాని గలవపుడు వానిని గ్రహింపకపోయినప్పుడేమి, దుశ్శోధ ౧ భోజనమునకు నిలుపువలసినప్పుడు నిరాకరించి విడువనింట్ల కిండుటయందేమి, యాతనియనంబు నిష్కలంకమయినదే ౧ కళంకములే మెప్పుడును గాదు. ఏలయున కృష్ణుడు కార వుల కిప్పుడు బంధువునుకాదు. స్నేహితునుకాదు. రాజ గార్యమునందు నియోగింకబడినప్పుడును యుద్ధోగియును. దోష్టగమునకును, బాంధవ్యము కును బాంధూరము కావున సంసర్పమున నతడు కేవలయుద్ధోగియునవలె వర్తించెను. అం దులకేయారకుచోష్టధనునితో, బంటులగువాడు తనకార్యము ముగింపక భోజనముచేయుట, వస్త్రములంది బహుమానములు గ్రహించుట వనికారణమిచ్చెను. దుశ్శోధనదంతిలో దృష్టి పడవందుడఁ బాండవులకు విరోధులగుకారవులు పాండవులకు స్నేహితుడగు తనకు విరోధులేమనియు నందుచే బగవారింట్ల గురువరాదనియు బగరకు భోజనము పెట్టరాదనియు జెప్పెను. ఇకచుద్ధ కర్మలకడబలికన పలుకులమాడుడు. విదరుడు, నిష్ప ఓపాతి, కారవసభయందున్ను పాండవ కారవుల నేకభావ న జూచుచుండు వాడు అట్టి యాతడువచ్చి దుశ్శోధిండు దురభిమానియై సమరసన్నాహంబులఁ జేయుచున్నా నియుఁ సంధివాక్యము లాతని కేమియు రుచింపవలయు నందు కార్యము కొనసాగక పోవుటయే గాక మీరు మిక్కిలి సకే యగౌరవంబు రాగలదనియుఁ బలుక నాతడు తన శిశువును బ్రాప్తమౌచుచున్నాను, చేబడదే దీక్షన కానంగతి

యంతయు తెలియనిది కాదనియు నకారణ కైరములంబడి చచ్చుటకు సిద్ధముగనున్న వారి నేదిధమునైన బాగుపరచుట విధాయకమనియు, నందు చుట్టునులేనవారిలో కైరము కలిగి నప్పుడు కష్టములంబడియైన నా తగవుల దీర్చుటయు ననియు జెప్పెను. ఈవిధమున నెంతమాత్రముమాచినను గృష్ణుని మనం బున బంధుత్వమిత్రత్వము లిందుకేరియు గానినవి. అతని మనంబును గుట్టును రాజనీతి కల్గెననకు లోబడి యది యెట్లు నడపించిన నట్లు నడచెను. అతని విశ్వరూపాదికము లన్నియు నాతని విరాట్కావ్యము దని చెప్పినఁ జెప్పెనుగాని ఈరాయ వారసందర్భమునమాత్ర మాతకురాజనీతిపరిజ్ఞానవికాసం దగు మానవుడే. ఇట్టి మహాపురుషుడు, మహాత్ముడేత్ర, మహాభావ నిధి, మహాయక్తికాలి, మహావిషయసంపన్నుడునగు, ప్రకృష్టు డురాచవారము నకుపురుషు సుమరుడని చెప్పటకు సందియ ముండదు.

ఇంతవరకు గృష్ణునకు రాయవారము నడపుటయందు గల యోగ్యతాదోగ్యతల విచర్చించితిమి. ఇక నాతని రాయవారక్రమంబును బరిశీలించు. ఈతడు రాయవారము గొనివచ్చెను. ధృతరాష్ట్రానికిడకు ఈతడానవాజుగనినెప్ప ట్టిపాతబుద్ధి గలవాడె. కాని కొడుకులెగల ప్రేమ యాతని నన్యాయమునకుఁబాల్పడఁజేసెను. ఇట్టి యాతని మనముంద్రువు కృష్ణు డెంత నేర్చుగ మాటాడెనో మానుడు. మొట్టమొదట దాను బంధుగుల హితముగోరి వచ్చితిని యుఁ గౌరవ పాండ వుల నేకభావముతో మాడవలసినదనియు జెప్పెను. తనవార భరతకులము నత్యధర్మములకు పేర్కొన్నదనియు నందు ధృత రాష్ట్ర పాండురాజులు నర్జునభక్తు లనియుఁ గుమారులు యశోధురంధకు లనియు జెప్పెను. ఆ పయిని జెప్పిన విధము మానుడు. “మహారాజా! కౌరవ పాండవ సంకేతులకు నీచే యాధారము. ఇం దెవ్వరికి కీడు మేలు కలిగినను దుడకుఫలము నీకే చెందగలదు. నీ కొడుకు లధర్మకర్తలై బంధుకోటికి మనోజైకల్యము గలుగజేయు చున్నారు. నీరంద రొక్కటిగ గూడి యుండుట మీకును మీ సంకేతునకే గాక లోకమున కంతకు మేలు. ఈ యావదదీర్చి నీచే ననురుదవు. కౌరవ పాం డవ మీన లెల్లకు నీవారేయై నకల రాజ్యములేత నీచరణనీక చేయించుచుండ నుఖంబునందుటకన్న నీకేమి కావలయును? ఇం దెందఱును బండితులు, శౌర్యసంపన్నులు, ఇత్యదు నీవు ఉజేతుచేసివో లోకమునకెల్ల నతకారముచేసినవాడ వగు దువు. పాండవులు నీతో జెప్పమన వాక్యముల వినుట మీ యాశలెబూని యరణ్యవాసము నభ్యతవాసమును సలిపిరట. ఈ కష్టములంబడి వచ్చినపిదప మా కర్మభాగము దప్పకరాగఁదని యాతనుకు ధృతరాష్ట్ర మహారాజుతప్ప వేరు దిక్కెక్కనులే రనియు గావున దయయం తప్పేరయిననున్న నిదికాదదియని బుద్ధి చెప్పవలసినవాధ్యత మహారాజునకు నీదే యనియుఁ బలుకు మనిరి. ధర్మము పాపముచేతను నత్యము బొంతుచేతను జెడుచున్న తలి నెవ్వర బాగుపరచుకర్త బూసకుండులో వారికే చేటుగునని సభ్యులకు జెప్పెను. అని పలికి ధృతరాష్ట్రాని మనము నింకను బాగుగ గడుగునట్లు నేయనంది పూర్వము పాండవులు నకల మహిపతిని వహంబును గలిగి యఖండవి భవంబులు గొనవచ్చుటయు దుశ్శోధకుడు శత్రుని సాయముచే మాయబాదము కల్పించుటయు దెబ్బయ, పాండవుల ఋణ ముగ్ధ ప్రకరనంబును గౌరవుల మోసంబులను దేటపరచెను. పాండవులు కాంతకూటలయొద్ద రాష్ట్రాని పాదనేకనేత సిద్ధముగా నున్నవారనియుఁ గౌరవులు యాధ మేనేయ నభిలషించు నెడల నట్టి యాధ్యక్షానకును సన్నద్ధులై యున్నారని యు తెలిపి యట్టి కష్టములన్నియు గలుగకుండుటకై పాండ వులఁ బిలచి వారిభోగము వారికి యిచ్చి నుఖంబుగ నందుడ నియు బోధించెను. అంత తమకు దోచిన విధంబున నారదాని మనులు దుశ్శోధునకునకు నేదిధముల నీరులు చెప్పిరి. కాని ఫలము లేక పోయెను. అందుచే గృష్ణుడు మరల గొంత బోధ చేసెను. దుశ్శోధనునితో నతడు పాం డ వుల కు మొట్ట మొదట నుండియు జే యు చు న్న దు ర్మార్గ ముల భావకముచేసెను. అందులకు ఫలములేకపోయెను. కావున ఉట్టుకుడకు ధృతరాష్ట్రాని మనము గనిపెట్టనంది యాతనితో రహస్యముగా నీదుర్మార్గుల కందరకు మేటియగు దుశ్శోధను నొక్కనిమాత్రము పరిసమాప్తికొందించెద. దానిచే నన్నికష్ట ములు గల్గెక్కఁగలవని చెప్పెను. కాని యీలోపల నేడు దుశ్శోధనుడు కృష్ణుని గట్టనెంచుట మొదలగు కార్యములు జరిగినందున శ్రీకృష్ణుని విశ్వరూప క్రవరసము తోరాయ వారము ముగిసెను. — ఒకవిలేఖకుడు.

కౌత్స వత్తుల పరిశ్రమము

ఒక ఉపన్యాసము.
మాంటుకోడ్డునందలి మహాజనసభా భవనమునందు చెన్న పురి జాతీయనిది సాహిత్యమిత్రసంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద నిన్న సాయంకాల మొకసభ జరిగినది. దక్షిణ ఇండియా కొత్త వత్తులపరిశ్రమ కాలాధికారియగు హెచ్చి. అనంత ను బ్రహ్మణ్య అయ్యయగారు కౌత్సవత్తుల పరిశ్రమను గురించి యుపన్యాసించిరి. ప్రాధాన గ. లక్ష్మీనరసింహ. గారు సభాధికర్తలు వహించిరి.
తెలుగు హిందూదేశమున దండెత్తినవత్తులు మన దేశము వారు కౌత్సవత్తుల నెవగరని నుబ్రహ్మణ్య అయ్యయగారు తమ యుపన్యాసమునందు నడిచి, తెలుగు 1528 వ సంవత్సరము ఆ పొంతియుండు వాగ్వివేకములను నడవారించిరి.
కౌత్సవత్తులపరిశ్రమ తలయొత్తినంగతులను తనవార యుపన్యాసము తెలియజేయుచు, తెలంగాణగారి కాయ్రుకు శోధనలకుల నీపఃశ్రీయ పారంధ మొదకు నుడిచిరి. 1823 వ సంవత్సరములో వారు కనిపెట్టినవిషయములనులోకమునకు వెల్లడించి, చమురులోనిగ్ని నరైను తీసికేసినయెడల, వారినుండి, కొత్త వత్తులను చేయవచ్చునని తెలిపిరి. వారు గైలస్పథుగారితో కలిసి, తాము కనిపెట్టిన సంగతుల ననుసరించి, కొత్తవత్తులను తయారుచేయ నారంభించిరి కాని, వారు అచక్కారి నంత తృప్తికరముగ నెరవేరనికాదు. 1853 వ సంవత్సరమున ది. మిలీగారు స్తీరై నకౌత్స వత్తులను తయారుచేయువిధ ము నుపకరిమించిరి.
ప్రస్తుతము కొత్తవత్తులచేయు వత్తులను తనవార ఉపన్యాసము వివరించి మహాదేశమున దీక్షింపుచు కృష్ణి చేయవలసిన యావశ్యకమునుగురించి నుడిచిరి. గత పదిహేను సంవత్సరములనుండియు మనదేశమునకు 8 మొదలు 18 లక్షల రూపాయలవరకు దిగువతునుచున్నది. మనకిది ఇంగ్లండు బెల్లియనునుండి వచ్చుచున్నది. అన్ని రాష్ట్రములకంటె చెన్న రాజధానిలో కౌత్సవత్తు లెక్కువ ఖర్చువుచున్నది. తన వార బొంబయి బంగారము బర్మాలులో ఖర్చువుచున్నది. ఈ పరిశ్రమ చెన్న రాజధానియందు ముఖ్యముగ పోల్చానాపరచ వలయును. మనయువకులు కేవలము ప్రభుత్వోద్యోగములనే పట్టుకొని వేల్చాడమండ వారికి ప్రాధామిక యుద్ధములు లండు రుచిప్రట్టిందినయెడల పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహకరముగ నుండును
కౌత్సవత్తుల పరిశ్రమసందర్భమున పెట్టుబడి క్రింద వివరింపబడినది.
స్తీరై నుచేయు యంత్రము రూ. 1,80,000
కౌత్సవత్తులనుచేయు యంత్రము 40,000
భవనము 50,000
మొ. 2,20,000
ప్రతిదినపు ఖర్చులు.
22-23వత్తుల తేనెనెగనూ నెలయురు. 400 క. 1,000
తదితర నూనెలు 450
మైనము 1,000
తదితర సామగ్రి 400
రాసాయనిక ద్రవ్యములు 25
వంటచెరుకు 25
కుంభి, తీతములు 100
కడ్డి 100
తదితర ఖర్చులు 40
మొ. 3,210
దినమునకు లాభము రూ. 60
సంవత్సరమునకు 18,000
ఉపన్యాసానంతరమున ఆగ్రాగనాధిపతి ఉపన్యాస కులకు వందనములర్పించి కర్మాగారములనుపెట్టి క్రిందవివరి పడి పనిచేయించినవత్తులు సానుకూలమగును. మనదేశమునందు ఒకరియం దొకరికి నమ్మకములేదు. నమ్మకముండినక కలిసికూ చేయు స్థితియుండదు. ఇందులకు నెట్లెట్ల పరిశ్రమలకుప్రతి బంధక మగుచున్నది. దేశములో పొంగింధవిద్యను దేశభావల లోచెప్పించినయెడల, ఇట్టియనర్థములు పోవునని నెలవిచ్చిరి.
తనవార సభముగిసినది.

జాబులు

I
హిందూ మత సభ.

ఆయా:

రామచంద్ర పురమున మార్చి 18-19 తేదీలన జరిగిన జోధు నోదారి చండల సభతో పాటు జరిగిన హిందూ మత సభకు కాకినాడ వాస్తవ్యులయిన దగ్గా వేంకయ్య డి. పి. బి. ఎల్. గాంగ్రానాధిపతిగా నెన్నుకొనబడిరి. కావున వారి యాధిపత్యముక్రింద రామచంద్ర పురమున హిందూ మతసభ గానిండును.

కాకేభట్ల బ్రహ్మయ్య శాస్త్రి
దువ్వూరి జగన్నాధ శర్మ.

II
కృష్ణామండల సభ.

ఆయా:

25 వ కృష్ణామండలసభ కృష్ణా నెలవులలో ఏప్రిల్ 21 తేది ఆహ్వానముల నుడివాడనుంచి జరిగినట్లై ప్రయత్నములు జరుపబడుచున్నవి. కృష్ణామండలము లోని ఆయా గ్రామములవారు తమతమ యిష్టమును, చండల సభయందొక్కొక నూచియ నంకమును, తప్పియిగా నెలా ఖరులోగా మాట తెలియపరచగోరెదరు. చిత్తుతీర్థామలము పెంటనే తయారుచేయవలసి యున్నందున తమ మతములకు త్వరలో ప్రాసీ పంపెదరని నమ్ముచున్నాను.

వేల వెం॥ సుబ్బారావు.

III

అంద్రదేశ గ్రంథభాండాక ప్రతినిధుల మహాసభ ఆయా:

ఈసభ యొప్పును జరిగవలయునను సందర్భమున నిది వరకు రెండుమాసములనుండి ప్రతికలలో ప్రయత్నించుచున్నది. కాని యింతవరకు ఫంక్షనేషన్లు నిర్ధారణ కాలేదు. ముగ్గులలో రాష్ట్రీయభి, గుంటూరులో పరివర్తన, కాకినాడలో అంద్రమహాసభలకు పోవువారికి నీలకలుసులు తీ సభ యేర్పాటుచేయుట బహుకృతము. దీని మొదటిసమావేశము అంద్రమహాసభతోపాటు వెజనాడలో జరిగివచ్చును చాల అనుకూలముగానుండెను. ఆసభతో కావండ ప్రత్యేకముజేసు మొదలుపెట్టిరి. అందుచే నీటిక్రొంగిరినది. ఈ నిర్ణయమునకు ఇంత ఆహ్వాన కాలయాపన జరుగుచున్నది. ఈసభ్యులను యెటులకో తేలికను నిర్ణయించి అంద్రమహాసభతోడనో, పరివర్తన సమావేశ కాలమునో ఇది జరుగునటులు యేర్పరచిన మేలగును. కాబట్టి యిందుకు సంబంధించినవారు, భాండా గారాధిపతులను యంతటితో చక్కటనాని క్రియాసహితములగు కార్యకర్తలనులను చు మనసుంచి పరిచేయుదురు గాక యని కోరుచున్నాడను.

కొండపల్లి జగన్నాధరావు.

IV

అంద్రవిద్యార్థి సభ

ఆయా:

25 తేది కుత్బుజుల పాపంత్రిము 6 గంటలకు పిపాపురం రాజాగారి కళాశాల విద్యార్థులను, మెక్లారన్ హైస్కూలు విద్యార్థులను రాబోవు విద్యార్థి మహాసభకు ఆహ్వానంపంపియి తత్కార్యదర్శకులుగా నెన్నుకొనబడు రివరెండు ఎచ్. బి. కాన్వోకరగారి యజమాన్యముక్రింద మెక్లారన్ హైస్కూల్ భవనమున సమావేశమైరి. కొందరు విద్యార్థులు ఆహ్వానంపంపియిగా నేర్పడి 2 రూపాయలు మొ॥ 5 రూపాయల వలె చుహాసభతోనిచ్చుట కిచ్చుగల యిరువులను చేర్చి అధికారము కలిగియుండుటకును రాబా డి. వేంకట రావున వర్మగారు బ్రజరుగా నుండుటకును రాబా డి. వేంకట రావున వర్మగారు, డిగ్గిరాల జేపరాజుగారు, సత్తిరాజు వేంకట్రావుగారు, పి. జంశోదరావుగారు, డి. రామమూర్తి గారును, కార్యదర్శకులుగా నుండుటకును 18 మంది విద్యార్థులు కార్యభారమును సభ ప్రతినిధిగా నేర్పబడుటకు సభ సందర్శక శిష్యులనుబడిన.

దుగ్గిరాల జేపరాజు,
ఉదయంపా కార్యదర్శి.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభ.

ఈసభవారు నిన్నటిదినున (9-3-16) సమావేశమైరి. కొత్తకట్టలు రాజధాని తీర్మానముగా నుండుటల తర్జిమా నములజేసిన పిదప సీక్రింజిక్టర్లులకుగలది: 2. మధ్యపరగణా లలో పొర్నికలవారణా కట్టలని వ్యాపింపజేయుటకు దొర తనను వారంగికలించలేదని డిగ్గిట దొరగారి పర్మిట్ల ప్లోకా ట్టుగాను పుక్కుకొరమిచ్చిరి.

బంగాళా నాగపురము ఇంకదారికి అవరణము చేర్చుట చుటగూర్చి ఈసభకు పర్మిట్లంబిరి 3. ఇనుపదారికి సర్వత్రా సట్టి యావరణము ననుసరచుయి, జిల్లాబోర్డులవారి నిశ్చయాలను చేయుచువిచయమున దొరతనము వారి తప్పుజేమియు నిర్ణయింపలేరయి క్లాంకుగాన జవాబుచెప్పిరి.

ఇండియా దొరతనము వాకేర్పరచిన చట్టములకొరకము ది.పి.దల్మ్యాకాఖలో ఉన్న తోవోగ్గియును ఇయ్యలగుచున్నది. ఆచట్టములను మార్చునలసిన అవసరము కలదనని కెల్కెరుగా రడిగింజిక్టర్లు క్లాంకుగాన జవాబు చెప్పిరి.

బరంగరు రాజాగారిపర్మిట్లలకు జవాబుగా ప్లోకాట్టుగా రిటులచెప్పిరి. ఫిఫ్తకోర్టును పెట్టుటనుగూర్చి దొరతనము వాకేర్పరచింపుచున్నాడు. పర్మిట్లము, ఈరాజధానిలో పా రనత్వ మంగీకరించిన కత్తి పక్షపాతులులేద ఉన్న 28 గురు కత్తి పక్షపాతులలో చాలమంది స్త్రీలును పిల్లలును, వారు గోమునకాధిక్ కామిసరీకి చేరవలెద గాన వారి అధీనము ననే యున్నాడు.

ఫిఫ్తకోర్టులకు యిగిసిన కనుక ప్లోకాట్టుగాన కాసనకార్యముల నిర్వహించునపుడు 22, 28 నిబంధనలకు నను రణ చేయవలయునని యుపపాదించిరి. ఆవరణమున ఆధికార కట్టలను కొన్ని లిల్లుల నుపపాదించుటకు రెండునెలలు వ్యర్థ యుండగ. సభవారికి తెలియజేయవలసినవచ్చును. ఈ సభరణ అంగీకరింబడినది.

మెడికల్ రిజిస్ట్రేషనులెల్లు కాలోచించుటకుగా నేర్ప రకు ఫిఫ్తకోర్టులో మార్పుగారి నోకకట్టనిగా స్వీకరింప కలయునని కర్నూలు డివిజనుగా రుపపాదించిరి.

“ల్యాండు రెవిన్యూ”, “లెనెక్సుఎమెండుమెంటులెల్లు” లనై ఫిఫ్తకోర్టులో వారి తీర్మానములను క్రింతుగా రిచ్చిరి. ల్యాండు రెవిన్యూలెల్లువిచయమై సంఘమువారుజేసిన పరికృతి మనకును, అందువలన నది యొక కొత్తవిల్లుగా సంగీకరింప బడుటకును రాను వారికంతయు కృతజ్ఞుడనని ఆయన విన్న వించెను. దానిని ప్రకటించజేయుటకు జనుల యధికృతి మెటులుండునో కనుగొనుటకుగా నెవిప్పించవలయునని కోర గా నెవు అంగీకరింబడినది.

తరువాత క్రింతుగాన “బండలండుల్యాండు ఎలియ నేషను ఆక్టు” ననుసరించి ఏర్పరపబడిన “ల్యాండు ఎలియ నేషను విల్లును” ఉపపాదించిరి. అందువలన ముఖ్యముగా అ నాగరిజులయొక్కయు జనులయొక్కయు భూములను గూర్చి త గాయదాని రావండునటుల ఏర్పరపబడినది. ఈ విచయము వాలోచించుటకొక ప్రత్యేకసభ నేర్పరచవలయు నను ఉపపాదనమును మదాలకతగానెను. సర్ లెన్కా బోను గారును బలవరచిరి. అప్పుడుదాని వాలోచించుటకు మెధరలు దిల్లిలుగారున, శివప్రసాదుగారున, వాల్టాగారున, పిల్లనే గారున, క్రింతుగారున కలసియున్న ఒక ఫిఫ్తకోర్టుసభ ఏర్పరపబడినది.

పురపాలకసంఘములలో అధ్యక్షులను ఉపాధ్యక్షులను నియోజించు నిధికారములనుసంఘము లట్టిఅధికారము నుక యోగించుటలో డిప్యూటీకమిషనరులు ఆధ్యంతరము కలుగ జేయగూడదని దొరతనము వా రాజ్ఞాపింపవలెనని కనుప్రసాదు గారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. రావులపాదక కెల్కెరు గారును రావుపాపాలు మచ్చాత్తుడుగారు దాని ననుక రించిరి. సర్ బోను, డిక్కిలుగారును వ్యతిరేకించిరి.

ప్రత్యేక వ్యాయానుసరణములగు “నియోజనముల” విచయమై ఉద్యోగములు కలుగజేసికొనవలెనటుల డి.తరచియ బడునని మార్పునుగాన చెప్పిరి.

మదల్కరుగారు నూడ తీర్మానము కు క్యురేకముగ నుడిచిరి. అంతట వా యుపపాదన: ము రద్దుచేసికొనబడినది.

నిన్నటి దినమున సభలో “ఎక్జ్యుకేషన్ల కమిషనుకు” గారు సంకల్పర చర్యకు దాఖలు చేసిరి. యద్దము జరుగుచు న్నను, 300 అడ్లక పాకారలయకు 2,60,000 యండిఅడ్లక విద్యార్థు లను నూడినయి అందుకు 120 క్లులయావ్యములు కచ్చ అ యినదని య దానివలన తెలియవచ్చెను. కొన్ని వ్యవేశ సంస్థా న ములలోని సంఖ్యలను లెక్కలలో చేర్చవలెనటుల కిదియే ప్రారం

భము. దొరతనమువారివలన నియమించబడిన యుద్యోగులను, వ్యక్తియోపాధ్యాయులను హెచ్చించుటకు కొంత ప్రత్యేకము ప్రత్యేకము చేయబడినది. ఈ యుద్యోగులలో 79 గురు యద్ద మునందు వివిధ కార్యములను చేయుటకు గాను బోయిరి. యద్ద నిధికిగా నవ్వవచ్చును విద్యార్థులిచ్చిన సామ్య సంతృప్తిరము గనే యున్నది. ఉపాధ్యాయుల జీతములలోను, హోస్తలుల ఖర్చులలోను పాతకాలు ఖర్చులలోను, కుభ్రీకొరతకు, తరగి వాండ్రో వ్యాయానుసరణలలోను అధికముగా సామ్య క్యయ పరుపబడినది. బాంబాయిలోని కొలతలయొక్కయు, నిర్మాణ ములయొక్కయు బోధనములు చానుగా నున్నవనియు, మహా మ్యదీయుల విద్య అభివృద్ధిలోనున్నదనియుచూడ వచ్చునది: 3.

విజయనగరము కళాశాల

10-3 తేదిని మావిజయనగరము విలేజుకు డిల్లు వ్రాయు చున్నాను. నిన్నటిదినున మా కళాశాలయందు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు వచ్చువువిద్యార్థులలో మొదటిభాగముజారు తమ గురువులకు కొ. చిన్న విందుజేసిరి. మొదట ఫాలోగ్రాపు తీయిం చుకొనినతర్వాత గురువులకు కిప్పులను ఫలాహరముల నార గించిరి. విద్యార్థులకుజేసిన నోకకులేది కళాశాలాధ్యక్షులు రావులపాపాలు రావూపాపాద్యులుగాన లేవనయిట తమ విచారముకు చూచించి ర హాయకాత్ము ప్రధానమడితుల యేమూ నరసింహంపంతులు ఎమ్.ఎ., గారును గణితకాత్ము పండితులు మేడూరి సత్యవారాయులు ఎమ్.ఎ., గారును వరా ధి బ్లావకాత్ముపండితులు అప్పారెడ్డులు ఎక్స్సినారాయణ గారును, రహాయకాత్ముపండితులు ఇకటూరి మృత్యుంజయు డు గారున, కట్టు ఎక్స్సినారాయణ గారును దా మారముగా యకు విద్యేసిగండులకు కృతజ్ఞతను తెలిపెను. మృత్యుంజయుకు గారులేది సమయోచితముల మాటలతో ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు విద్యార్థుల యభిమానమునకు తమసంతసమును తెలిసిరి. కాత్ము వ్లావముగూర్చిచెప్పి రహాయకాత్ముకుం దభిరుచి కలిగియుం డవలెనని వారు హెచ్చరించి వారికిజనులు కావలెననిదించిరి. దానితో సమావేశము యిగిసెను. గురువులకు కిప్పులకును మరకకళాశాలయందు నిట్టి పరస్పరానురాగముండుట కుభనావ కము. ఇట్టిమహావేశములు మరొక కలమగా జరిగిన బాంధ్యుని రిలయచున్నాను

వ క ట న

1916-17 సంవత్సరములో వెజనాడ మ్యునిసి పాలిటీలో బాండు కంట్రాక్టుపద్ధతి ప్రకారము జరు గబడు కోస్తు మరమ్మత్తు వైరా వల్లికుపనులు కంట్రాక్టుకు తీసికొన తలచినవారు 1916 సం॥రం 25 మార్చి తేదీలోపల మాకు చేయలాగున లెం డరు దరఖాస్తులు సీలుచేసి పంపవలెను. ఇంక యితర సంగతులు కోరువారు మా ఆపీసునుండి తెప్పించు కొనవలెను.

వెజనాడమునిసిపల్ ఆఫీసు (Sd.) జి.డి. హనుమంతరావు
9 మార్చి 1916 సం॥ రం. } వైరుమెను.యం.సి.

వ క ట న

నెల్లూరుజిల్లా కందుకూరుతాలూకా పొన్న లూరు కాపురస్తుడు నిలిశెట్టి వెంకటసుబ్బయ్య చని పోయినందున అతనికి చెందవలసిన కొన్ని బాకీలు వసూలుచేసికొనుటకును సరకువెంకయ్యకు భార్య యును ముఖ్యవారసును అయిన కనకమ్మ తనకు వారసునిని కేటు లుక్కించవలసి: 2. డిగా కోరి కనిగిరి డి॥ముక్తియ్య ఫయిల్ వొంజనల్ పిటిషన్ నెం 16 వారసు సర్టిఫికేటుమోషన్ దాఖలు చేసినందుకు 28-3-16 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. కనుక యిందుకు యెవరికిగాని యేనుయిన ఆక్షేపణలు ఉన్నవారు సదరు వాయిదారోజు కనిగిరి డి॥ముక్తి కోర్టులో వగలు 10 ఘంటలకు తెలియచేసికో గలందులకు ఇందువలన తెలియజేయవలెను.

7-3-16 } J. Adinarayanavva,
కనిగిరి } జి.డి.వెంకటేశ్వరపు స్లిడరు.

గ్యాల్వీన్ మోటారు పాతశాల

మోటారుబండ్ల నడుపుటకును, వాటిని బాగుచేయుటకును తగినవిధమున నేర్పుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేర్పాటుగనునూ యేర్పాటుచేయునో అది చదివోయినపుడు స్వల్పముగావేయ రిపేరును యీయంతమున శిల్ప అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాతశాలలో, యూరోపియన్ పాతశాల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటుకారికడనుండి లై సెన్సు యిచ్చించి తంపబడును, యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగి క్లాసులు ఏప్రిల్ 15 లేదా నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరవలిన విద్యార్థులు మార్చి 31 వ తేదీని గాని అంతకు ముందుగాని ధరభాగము చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు భోజనంబడును. ఈ క్రొత్త నడవారమువారికి వ్రాసికొనుడు.

(44) గ్యాల్వీ లిండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్ కలెజ్

24 జనరల్ పీటర్స్ రోడ్డు

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానమును బోధనాభ్యాసములు గలపడును. ప్రత్యేక గమనిక:—

పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగవసతియు, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతిసెలప్రభుత్వమున క్లాసుప్రారంభమగును. తయారైన వైద్యకరికి ఫిర్యాదుచేయబడును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికోసమిడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

(గ్రంథకర్త:—గా. మారిబోర్గ్ త్రమరావు, ఎం. ఏ.

శైలిసులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొనవచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందావద్దతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవలయు లేదు.

సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా వంపుముము కలయిక:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(27) 145, కాంపిడి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మహామహిమ పాథ్యాయ బ్రహ్మక్రొక్కొండ వేంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా డీక్రింది విలీనమునకు వ్రాసికొనవలెను.

- 1 విశ్వకోశము 2-0-0
- 2 క్రొక్కొండ మాహాత్మ్యము 0-10-0
- 3 సింహాచల యాత్ర 0-10-0
- 4 గోదావరి తీర్థము 0-10-0
- 5 నియోగి దీక్షాచరిత్రము 0-10-0
- 6 సరికామరవిజయ వ్యాకర్ణము 0-10-0

క్రొక్కొండ కుమారనరసింహం,
(281) రాజమహేంద్రవరము.

శృంగార నైషధము.

ఇయ్యది సంస్కృతమున భట్టపార్శ్వడను మహాకవి రచించెను. దీనిని తెలుగున కీర్తివాడుడను గొప్పకవి ఆశేష మనీషి మృదయంగమముగా కల్పాను ననువరించియు నభిప్రాయము గుఱించియు భావములపక్షించియు రసములపక్షించియు నలంకారము భూషించియు నాచిత్యంబాదించియు ననాచిత్యంబుఁ బరిహరించియు మాతృకానుసారమున రచించెను. కాన, మూలమునకంటె రసవంతముగా నున్నది. ఇది మిక్కిలి ప్రార్థమగుటచేత సాధారణముగా పండితులకేకాని సామరులకు గోచరముగల కన్యము. కావున దీనికి చక్కని లేటమాటలతో జీకయు తాత్పర్యమును వ్రాయించి నుండగల సుల మునుచేర్చి అచ్చు త్రించినారు. ఇయ్యది చిన్న వైభావ మేలైన కాగితములపై ముద్రితమై చక్కని కాలిగోత్రంబు చేయబడియున్నది. దీని వెల రూ. 2-8-0. పృథ్వుతము దీనిని ఏకగ్రామాశముల కొనువారికి రూ. 2-8-0. కియ్యబడును. తపాలా ఖర్చులు పృథ్వుతము.

ఆర్. వేంకటేశ్వరు అన్ కో,

ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, ముద్రాను.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ ప్రస్తుతమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష విశేషములను అనేక శాస్త్రములలోనుండి గ్రహించి లోకజేమనును గోరే ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అవశ్యముగా జరుగవలయును. ఈ ప్రస్తుతమునకు వెలలేదు. తపాలాఖర్చులేదు.
వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్,
ఆరంభిగ్రహ కోవధాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
98 మాంటుకోడు, మదరాసు.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగకొరకగలదేని మీకు ప్రాయంబి. త్రికాలఫలములరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దపు మునకయి యోగ్యతాపత్రములు మీకు వచ్చియున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, విద్వలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను చెలిసికొనగలరు. దూరదేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాగలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము శ్రుతికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని నీవ అద్దము	6	0	0
నీవ అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	0

ఈ త్రికాలము ఆంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.
ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్,
కరంసాద్. ఆనందమార్గముగా, కైరాజ్లా
Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.
Via Anand. Kaira District

Amrutanjani

Best Indian Pain Balm.

వెల స్వల్పము!

గుణ సుధికము!!

అమృతాంజనము

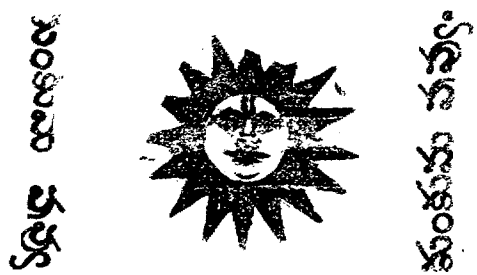
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పులమాన్పును, వాయువుపోట్ల బొగొట్టును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును. పొట్టుబొగొట్టును, వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు, తయారుచేయబడు మంచిమందు.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. నువాసన గలిగి యుండును. ప్రతిఇంట నుండదగిన చవుకయైన వైద్యసహాయము.

అమృతాంజనము అన్ని విధముల గణమున గలిగించును. కంచభావ చీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు. రసభస్మము తులము 1-కి రూ 0-10-0 మంకుమ పువ్వు " " 2-0-0 అమృతాంజనము డిపో, 7, తిరుకట్టిపేడి మదరాసు.

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్గముగా ముదలగునది ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్ నారాయణ అండు కంపెనీ.
(55) 91, మామ్యూన్ పేజీ, బొంబాయి.

నూతన రోమసంహరి బేగంసాహిసోప్

ఒకకూరి ఉడయోగం చుటవలన దేహముందలి యే భాగమునందు రోమములు ను చెడుపులేక కుద్ధముగా నుండును. చర్మము యొక్క శ్వభావమైనరంగును కాంతి విభాగట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. వెల 3 పిల్లలు వెలైకి 1-0-0 పి. ఖర్చు 4 అ

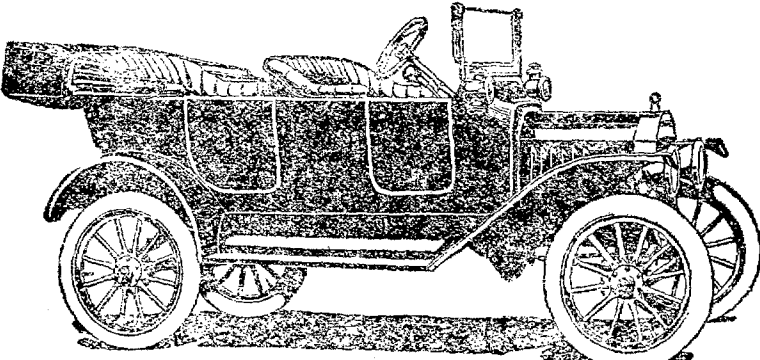
ఆర్. వి. కండిల్ అండ్ కంపెనీ 8, బందరపేడి, మదరాసు

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్పుండుటకు వీలైనది.

పైకి కర్ప హడుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్కుడివములు, చిగులు, స్పిడ్ మోటరు, కనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనవలెను. ఏలనదిగి అందరికిని గూడ నుపయోగించును. ప్రతి ప్రభుగ సామ్యముతో ప్రవీణులగు కనివార్డు కళన పీఠంబు చేయించబడినది. ఈ బండ్లు చాలతేలిక చాలమన్నిక గలవి గాన పినికి మరాఠాత్తుఖర్చు చాలతిక్కున. ఈ క్లును అగ్ని శరీడుచేసి ఈబండ్లకు పయోగించి ఆ ఉష్ణచాల బలమైనదిగాని చాల తేలిక నదిగాన విలంబమొచ్చు. ప్రపంచమున బాడబడుచున్న మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగపాతకన్న మెచ్చుగా నున్నవి. ఈబండ్లకు మీరు వెల్లుబడి పెట్టినవచ్చుం తయు సన్నిహియోగమే. ఈబండ్లమీద ప్రపంచము దన్ని దేశముల లోన ప్రయాణము చేయవచ్చును. కాన దీనిని ఇవ్వడే కొనదు. ఈ 20 యేడ లేదా వాటికి 80 బండ్ల స్త్రీయలలో వచ్చును. పిమ్మట ఆభాగంగా కలుగలేండ ముంద గనే మాకు వ్రాయుడు.

మావిలాసము:— ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.

సి మెం టు.

గిలింగుహము "చేతి" మార్కు పోర్టండు

సి మెం టు.

సరకు విరామము లేకుడ వచ్చు చుండును.

కొత్తగావచ్చిన లాటులోనుండి కొద్దిగానైనను హెచ్చుగా

నైనను గూడ ఎంత సరుకు కావలసిన నంతయు వెంటనే ఇయ్య

బడును. వెలలును వివరములును తెలియగోరువా రిటుల వ్రాయవలెను.

బెస్టు అండు కో., లిమిటెడు.

పోస్టుబాక్సు 63 మదరాసు.

BEST & Co., LD., MADRAS.

తామర తైలము.

ఎటువంటి తామరయైనను రేడుమూడు సార్లు రాచిన యైలము. డబ్బీ 1-3 రు. 0-8-0 లు మాత్రము.

జమైకా సార్యపరిల్లా.

మంచి యారోగ్యము నిర్మలమైన రక్తము ననుసరించి యుండును. స్వచ్ఛమైన యాపిల్స్ ను నుండిన ద్రావకము, రక్తములో నుండు మలినమును శుభ్రపరచి ఆరోగ్యమును స్థాపించును. బుడ్డి 1-3 రు. 2-0-0 లు.

నైమో.

ఇయ్యది హిందువులలో ననేకులకు వ్యాపించుచుండు చీజి, గజ్జి మున్నగువాటిని, యొకటి రెండు పూటలలో నడచివేయును. డబ్బీ 1-3 రు. 0-12-0.

W. E. SMITH & Co.,
Pharmaceutical Chemists &
Druggists, Mount Road,
MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
మందులవ్యాపారులు, హాండు రోడ్డు,
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీ పత్రిక నుదహరించ గోరెదము.

కాటోల్ పాడరు

వల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిమీలను బట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికెట్ 1-2 రు. 0-8-0

కాటోల్ వత్తులు

బోమలను, ఈగలను, నశింపజేయును, పారడోలును 240 కట్టలుగల పెట్టె 1-3 రు. 12
మీటి రోజులకొకసారి చీమలను నశింపజేయును. వల్లులను, పురుగులను చీమలను నశింపజేయును. కాటోల్ పాడరు
బోమలను, పట్టె 1-3 రు. 12
1-11, స్ట్రీంగర్స్ట్రీటు, బాస్ట్ బాక్, మదరాస్

స్టీమ్ మోటారుబండ్లు

విశాఖపట్టణంబిల్లా అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణస్టీమ్ ట్రాక్ సిస్టమ్ కంపెనీ వారివల్ల 1916 సం॥ ఏప్రిల్ నెల లగా యిరు ప్రియాణిమల సౌకర్యార్థము చక్కని యేర్పాటులతో మిక్కిలి నవీనపద్ధతుల ననుసరించి తయారుచేయబడిన స్టీమ్ మోటారుబండ్లు అనకాపల్లికించి వోడలకు మార్గముగా మారుగులు వరకు రాకపోకలు స్థాపించబడును. ఈ యిరువది రెండు మైళ్ల ప్రియాణిమల మూడు రెండుమంటల కాలములో పూర్తిచేయబడును. కనుక ఇక కొద్ది రోజులలో ప్రియరము చేయబడు రాకపోకలు స్థాపించబడినట్లే, బండ్లరాకపోకల కాలములు చార్జీలు మొదలగువాని తరీఫీలను చదువరులు నిరీక్షించి గమనించుటకు కోరబడుచున్నది.

The Radakrishna Steam Transit Co.,
Anakapally
Proprietor.—Nagalakonda Radakrishniah,
GLASS MERCHANT, MADRAS. E.

మంచి ధాతుపుష్టి మందులతో అనుకూలముగా వేరకుచున్నారా? ఇంక చీకటిలో వెరకుచున్నారా? మదనమంజరిమాత్రము. 40 మైళ్లకల డబ్బీ క్రయము రు. 1-3
గుప్తసిద్ధముగా నుండునపుడు ఇంతకేరమును ఏలిన అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాల్యమును వెనునడలి నడికచేత తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంక్రియ ప్రావణ్యము, నపుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోపము, అజీర్ణము, మలబంధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుత్తు క్రింద నిమిషములో పోగొట్టును. రాజశైవ్య వారాగ్నియణిచి కేశనది, 20, చీనాబాదరోడ్డు, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేవ్యాం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్షనవ్వులు, అతిమాత్రము, వారించి మిక్కిలిబలమును ధాతుపుష్టిని, రక్తపుష్టిని, యావన శుభ్రమును, సంతానప్రాప్తిని, నరములకుబుద్ధియును కలిగించు తరత్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలాను. 20 రు॥ డబ్బీ రు. 1-0-0
ఆయుర్వేద సమాజ్, హిందూకు, గుంటూరు జిల్లా.

మాగాణిభూములకు నీరుపారించు

టెన్సెరోను విించిన నీరుతోడుయంత్రము

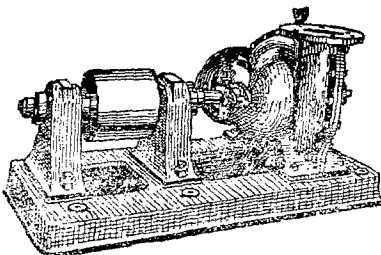
(పంపు) లేదు.

పేరొందిన మధ్యస్థలాపకర్షిత జలాహరణయంత్రము.

ట్రైపు "A" పైకి 36 అడుగులవరకు.

గృహాపయోగమునకును,

తోటలయందు నీరుపారించుకొనుటకు

చిన్న చిన్న చేయంత్రములును కావల

సినచో క్రిందిఅడ్రసుకు వ్రాయుడు

ఓక్స్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్,

ఇంజనీయర్లు, 9 బ్రాడ్వే, మదరాసు.